IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 11)**

z dnia 23 czerwca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 11)

23 czerwca 2020 r.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sawickiego (PSL-Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 414) w zakresie:

1) części budżetowej 21 – Gospodarka morska:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe,
d) wydatki budżetu środków europejskich,
e) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,

2) części budżetowej 22 – Gospodarka wodna:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,

3) części budżetowej 62 – Rybołówstwo:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje celowe,
d) wydatki budżetu środków europejskich,

4) części budżetowej 69 – Żegluga śródlądowa:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) wydatki budżetu środków europejskich,

5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 10, 19, 20, 26, 44, 59, 71, 73, 80,

6) państwowej osoby prawnej – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,

7) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

8) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem;

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Moskwa** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Szwemberg** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Woś** zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie do spraw ochrony przed powodzią i suszą wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** p.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Grażyna Kućmierowska**, **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dzień dobry państwu. Czas już minął, więc chyba możemy zaczynać. Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Witam państwa posłów po dłuższej przerwie. Witam panią minister Annę Moskwę. Witam – chociaż nie widzę – pana prezesa Krzysztofa Wosia. Jest pan wiceprezes, witam pana prezesa. Witam pozostałych gości.

Informuję, że nasze posiedzenie zostało zwołane przez marszałka Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Przystąpimy teraz do sprawdzenia kworum. Bardzo proszę o przyciśnięcie dowolnego przycisku. Poczekamy jeszcze chwilę, ponieważ pan poseł Wieczorek jeszcze się nie włączył. Niemniej kto może, ten głosuje. Tak, ale musimy to mieć w systemie. Pomimo tego, że jesteśmy na sali, głosujemy za pomocą tabletów w myśl przytoczonego artykułu regulaminu. Pani marszałek zarządziła posiedzenie elektroniczne, w związku z czym musimy się zarejestrować na tabletach. Pan poseł Wieczorek, jak będzie już zalogowany – zamelduje. Proszę bardzo, pani poseł. Czekamy, nie ma żadnego problemu. Już? Szanowni państwo, mamy informację, że jest 14 osób. Mamy kworum, wobec czego możemy obradować. W każdym razie mamy kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje dwa punkty, w tym rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 414) w zakresie działania Komisji oraz w punkcie drugim rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r. Czy są jakieś uwagi do porządku dziennego? Nie widzę.

Przystępujemy zatem do realizacji punktu pierwszego, czyli rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu. Część budżetowa 21 – Gospodarka morska. W tym punkcie proszę o zreferowanie dochodów i wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, dotacji podmiotowych i celowych, wydatków z budżetu środków europejskich oraz programów wieloletnich w układzie zadaniowym. O zabranie głosu w pierwszej kolejności poproszę panią minister Annę Moskwę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, może nie będę czytała liczb, ponieważ mają je państwo przed sobą. Proponuję przyjęcie takiego trybu dla wszystkich części, że poinformuję o zjawiskach, które pojawiły się w trakcie roku, ewentualnie są zjawiskami nadzwyczajnymi bądź wymagającymi podkreślenia z negatywnych tudzież pozytywnych względów.

Część 21 uzyskała pozytywną opinię Najwyższej Izby Kontroli. Nie dostrzegamy tutaj jakichś wyjątkowych zdarzeń. W dużej mierze część dotycząca gospodarki morskiej obejmuje wynagrodzenia pracowników, zarówno naszych, jak i urzędów morskich, oraz służby SAR. Poza elementem pozytywnym, czyli wzrostem wynagrodzeń w poszczególnych jednostkach – w urzędach morskich podwyżka w 2019 r. w stosunku do 2018 r. wynosiła 10–11%, a w służbie SAR 3% – pozostałe kwoty w tej części to kwoty związane z różnymi zadaniami realizowanymi głównie przez urzędy morskie. Między innymi są to: „Program ochrony brzegów morskich" w kwocie prawie 34 000 tys. zł, kontynuacja programu dotyczącego Mierzei Wiślanej w kwocie 15 000 tys. zł w poprzednim roku, modernizacja układu falochronów osłonowych w Porcie Północnym w wysokości 102 000 tys. zł, tor wodny do Portu Północnego w Gdańsku w kwocie 140 000 tys. zł, tor podejściowy Szczecin–Świnoujście w kwocie 12 500 tys. zł, inwestycja w kwocie 44 000 tys. zł, budowa dwóch wielozadaniowych jednostek pływających w wysokości 70 000 tys. zł, modernizacja obiektów szkolnych w Zespole Szkół Morskich w Świnoujściu. Przypominam, że prowadzimy resortową szkołę gospodarki morskiej w Świnoujściu. Jeżeli chodzi o pozostałe fakty, myślę, że nie wymagają one komentarza. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo, pani minister. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos?

Główny specjalista w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli Witold Olczyk:

Tak. Dzień dobry.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dzień dobry. Proszę bardzo.

Główny specjalista w departamencie NIK Witold Olczyk:

Witold Olczyk – główny specjalista, Departament Infrastruktury.

Może pozwolę sobie jedynie troszeczkę uściślić ocenę przedstawioną przez panią minister. Owszem, pozytywnie zaopiniowaliśmy wykonanie budżetu państwa w ministerstwie, czyli u dysponenta części, natomiast ze względu na nieprawidłowości stwierdzone w urzędach morskich Najwyższa Izby Kontroli ogólną ocenę części 21 wyraziła w formie opisowej. Poza tym, tak jak wspomniała pani minister, wyniki zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów oraz przedsięwzięcia finansowane ze środków unijnych zostały zrealizowane na bardzo wysokim poziomie – pomiędzy 96% a prawie 100% zakładanych planów na tamten rok. W zasadzie pod tym względem żadnych innych uwag w trakcie kontroli nie mieliśmy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Do zabrania głosu zgłosił się pan poseł Arkadiusz Marchewka. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Jeszcze pan poseł Dariusz Wieczorek. Proszę bardzo, pan poseł Marchewka.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Dziękuję uprzejmie. Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, w części, którą omawiamy, dotyczącej gospodarki morskiej, chciałbym zwrócić uwagę na kilka kwestii, które zostały zawarte także w raporcie Najwyższej Izby Kontroli. Oprócz nieprawidłowości dotyczących niektórych działań urzędu morskiego, które zostały zauważone przez Najwyższą Izby Kontroli, szczególną uwagę zwróciłem na uwagi, które dotyczą wydatkowania środków finansowych w części 69 – Żegluga śródlądowa. Chodzi o technikum żeglugi śródlądowej.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

To będzie później. Tak, tak. Teraz tylko część 21.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Dobrze, OK. W takim razie to będzie w części 69.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Idziemy częściami.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):
W takim razie wrócę do tego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Panie przewodniczący, proszę, żeby to uporządkować.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Tak jak mamy w porządku obrad.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Wszystko jest OK, tylko jeżeli chodzi o sprawozdanie, w jednym dokumencie mamy części 21, 22, 62, ministerstwo…

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Ale idziemy częściami. Za każdym razem będę wywoływał części. Pani minister będzie referowała.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
W tej chwili rozmawiamy o części 21.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Teraz część 21 – Gospodarka morska. Tak jest.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Jeżeli chodzi o kwestie związane z gospodarką morską, jeżeli chodzi o główne inspektoraty rybołówstwa, wykonanie budżetu jest na poziomie 70%.

Głos z sali:
To jest rybołówstwo.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
No właśnie. Dobrze, to muszę sobie tu znaleźć, dlatego że w tej sytuacji mam to wypisane nie w takiej kolejności. Na ale jestem pierwszy raz. Tak zawsze jest – no to trzeba to zmienić.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Tak zawsze jest.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Dobrze, zaraz wrócę, tylko znajdę.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Proszę bardzo, pan poseł Arkadiusz Marchewka.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):
W uzupełnieniu części, o której powiedziałem, dotyczącej żeglugi śródlądowej, w raporcie Najwyższej Izby Kontroli wskazane są działania, które zostały przez ministerstwo – w cudzysłowie – umieszczone właśnie w części dotyczącej żeglugi śródlądowej, gdy tymczasem, jak zostało wskazane w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, powinny być zawarte w części 21 – Gospodarka morska i w części 22. Między innymi na str. 11 jest taki wniosek dotyczący części 69. Jest więc zasadnicze pytanie: czy to, co jest w części 69, a powinno być w części 21, możemy omawiać w tym momencie, czy wrócimy do tego?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Jest pewien problem, dlatego że zgodnie z regulaminem musimy przyjąć każdą z części budżetowych w głosowaniu. W takiej sytuacji nawet mógłbym dopuścić, że pani minister najpierw omawia wszystkie części, a na koniec przeprowadzamy dyskusję, ale i tak każdą część muszę osobno przegłosować. W związku z tym będziemy do tego wielokrotnie wracali. Wydaje mi się, że nie jest to potrzebne. Może pani minister to wyjaśni.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Myślę, że nie ma sprzeczności w tym, co panowie mówią. Panowie mówią, że uwagi do konkretnych części nie zostały prawidłowo wykorzystane i powinny być w innej części, niemniej jednak w naszych dokumentach i sprawozdaniach są w tej konkretnej części. Jest to uwaga Najwyższej Izby Kontroli, natomiast w budżecie państwa znajdują się w tej części, którą omawiamy.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Pan poseł Wieczorek jeszcze?

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Teraz już…

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Odnalazł się…

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Jak by nie patrzeć, człowiek się szybko uczy.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Proszę bardzo.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Pierwsza rzecz, jeżeli chodzi o część dotyczącą gospodarki morskiej. W ustawie były planowane dochody na poziomie 12 000 tys. zł, realizacja jest na poziomie 27%. W przypadku urzędów morskich dla mnie jest to kuriozalna sprawa, dlatego że mamy minus 15%, czyli realizacja dochodów wynosi minus 15%. Jest to ciekawy zapis.

Moje pytanie dotyczy tego, skąd się wzięło owo porozumienie, dlatego że pewnie jest to wynik tego, co się stało, a więc ugody na 14 000 tys. zł przed sądem w 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa a konsorcjum firm Energopol oraz Przedsiębiorstwa Robót Czerpalnych i Podwodnych. Moje pytanie jest takie: czego to dotyczyło? Czego owa ugoda dotyczyła? Jakie to było zadanie? Jest to moja negatywna ocena tego, co państwo robiliście, skoro zawarliście taką ugodę. Chciałbym państwa poinformować, że przedsiębiorstwo ogłosiło upadłość. Już widzę, że także dzięki waszym działaniom, dzięki upieraniu się, że za coś tam nie będziecie płacić, polska, szczecińska firma upadła. Oczywiście nie tylko przez was, żeby była jasność, dlatego że poległa przez politykę rządu na zadaniach inwestycyjnych związanych z budową autostrad. Moje pytanie jest takie: ile czasu to trwało, jakiego zadania dotyczyło i dlaczego dopiero w 2019 r. doszło do podpisania ugody?

Kolejna rzecz to kwestia dochodów dotyczących opłat za grunty pokryte wodami. Tutaj pojawia się – wykonanie jest duże – opłata wniesiona przez firmę B-Wind Polska. Pewnie dotyczy to farm morskich, ale proszę, żeby poprawić mnie w tym zakresie, jeżeli się mylę. Pytanie jest takie: czy jest to jedyna kwota, która dzisiaj została wniesiona w przeciągu ostatniego roku, jeżeli chodzi o opłaty za korzystanie z wód morskich pod farmy? Druga rzecz. Czy ministerstwo miało prawo przyjąć taką wpłatę? Pamiętam dyskusję w ramach naszej Komisji jeszcze sprzed pandemii. Dyskutowaliśmy o farmach morskich. Była kwestia planu zagospodarowania itd. Jest pytanie, czy można było to już realizować od strony formalnej. Ile w roku 2019 pojawiło się wniosków? Pewnie opłata jest wniesiona dopiero po przeanalizowaniu całej inwestycji, całego procesu. Chciałbym wiedzieć, jakie w tym zakresie zostały złożone wnioski. O ilu tego projektach możemy mówić? Na ten moment to tyle.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Panie pośle, to dosyć śmiała teza, że jako Skarb Państwa doprowadziliśmy do upadłości firmę Energopol.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Podtrzymuję. Jesteście współudziałowcami.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Rozumiem, że jest to prowokacja, do której nie będę się odnosić. Nadmienię tylko, że firma Energopol realizowała u nas także inwestycje hydrotechniczne. Odstąpiła od realizacji, co spowodowało opóźnienia. Dotyczy to natomiast gospodarki wodnej, zastosuję się więc do zasady, że nie będę mieszała części. Udzielę natomiast głosu pani dyrektor Krzywdzie z prośbą o szczegółową odpowiedź na dwa pytania.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Gospodarki Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Katarzyna Krzywda:

Dziękuję bardzo, pani minister. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, odpowiadając na pierwsze pytanie pana posła, dotyczące ugody zawartej przez dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, informuję, że ugoda ta została zawarta w związku z realizacją przez dyrektora urzędu morskiego inwestycji o nazwie: modernizacja toru wodnego Świnoujście–Szczecin (Kanał Piastowski i Mieliński), etap II, strona wschodnia i zachodnia. Był to projekt realizowany w poprzedniej perspektywie finansowej, na lata 2007–2014. Był spór z wykonawcą. Głównym wykonawcą przedsięwzięcia dla urzędu morskiego był podmiot Energopol. Było to konsorcjum Energopolu z Przedsiębiorstwem Robót Czerpalnych i Podwodnych. Sprawa sądowa trwała od 2014 r. Jeszcze raz mówię, że jest to sprawa, która toczyła się przed sądem przez pięć lat. Zawarcie ugody, do której doprowadził dyrektor urzędu morskiego, działając wspólnie z firmą Energopol, było korzystne zarówno dla wykonawców, jak i dla Skarbu Państwa, w dowód czego 6 lutego 2019 r. firma Energopol przesłała do pana ministra Gróbarczyka list, w którym podziękowała za rozwiązanie sprawy z sukcesem, za zakończenie sporu sądowego, który trwał od pięciu lat.

Odnosząc się do drugiego pytania pana posła, dotyczącego opłat, chciałabym powiedzieć, że opłata za grunty pokryte wodami – to są opłaty za użytkowanie owych gruntów. Spółka B-Wind nie otrzymała żadnej decyzji lokalizacyjnej na farmy wiatrowe w 2019 r. Postępowania są zawieszone, o czym rozmawialiśmy na poprzednim posiedzeniu Komisji sejmowej.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, jedno pytanie uzupełniające, ponieważ dużo mamy tego na dzisiaj. Proszę bardzo.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Dużo mamy, panie przewodniczący, ale też dużo jest tematów. Chciałbym to zrozumieć. Firma wpłaciła 2000 tys. zł czy 3000 tys. zł za możliwość dzierżawy gruntu pod wodami morskimi bez żadnej gwarancji, że może tam wybudować farmę wiatrową, dlatego że wszystkie procesy są wstrzymane – czy tak mam to rozumieć?

Druga rzecz. Słynna Mierzeja Wiślana. W planach wieloletnich dwukrotnie zwiększyła się wartość owego zadania. Z czego to wynika? Z kwoty 900 000 tys. zł wzrosło do kwoty 1 900 000 tys. zł. Tak macie państwo wpisane w dokumentach.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Rozumiem, że z budżetu na 2019 r. pan poseł…

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy pani minister chciałaby jeszcze uzupełnić?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Tak, dlatego że było pytanie o Mierzeję Wiślaną, jeżeli dobrze zrozumiałam.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

To było pytanie czy teza?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Drodzy panowie, proszę, żeby nie komunikować się w taki sposób.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Rozumiem, że z budżetu na 2019 r., z dokumentów w tym zakresie, pan poseł nie wyczytał zwiększenia kwoty. Wielokrotnie już tłumaczyliśmy zwiększenie kwoty. Po pierwsze, jest to wynik decyzji środowiskowej oraz konkretnych badań środowiskowych. Jest to także efekt tego, podobnie jak przy każdej inwestycji, że pierwsze szacowania zawsze są niższe. Przy konkretnym projekcie kwota jest wyższa. Myślę, że jest to też efekt wzrostu gospodarczego, z którego wszyscy się cieszymy, efekt ogólnego wzrostu kosztów prac budowlanych, w tym przede wszystkim kosztów zatrudnienia pracowników, które potem pojawiają się w ofertach podwykonawców. Dodatkowo jest to jeszcze element dialogu społecznego z lokalnymi społecznościami oraz uwzględnienia pewnych postulatów. Między innymi w konkretnym kształcie inwestycji jest most w Nowakowie. Całościowo daje nam to właśnie taką zwyżkę budżetu na dzień dzisiejszy, pamiętając, że do kompletnego zamknięcia inwestycji mamy jeszcze kilka przetargów. Przetarg, który został rozstrzygnięty z konsorcjum, obejmuje tylko część prac wykonawczych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Zgłaszają się jeszcze państwo posłowie. Bardzo proszę, pani poseł Urszula Zielińska.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Jeżeli można, chciałabym uzupełnić odnośnie do inwestycji dotyczącej przekopu. Moje pytanie dotyczy kosztów. Czy jest już analiza wzrostu gospodarczego? Szukając, nie znalazłam, czy mamy już analizę kosztów społeczno-gospodarczych oraz przychodów z tej inwestycji. W ogólnej kwocie kosztów, wynoszącej około 2 000 000 tys. zł, jakie procentowo są koszty środowiskowe, koszty związane z tym, że są tam gatunki zagrożone, o usunięcie których, jak rozumiem, występuje ministerstwo? Występuje o pozwolenia, zezwolenia. Chodzi mi o całe działania na linii z Komisją Europejską odnośnie do szkód środowiskowych, które powoduje owa inwestycja. Chciałabym prosić o doprecyzowanie, jaką to stanowi część z kwoty 2 000 000 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję, pani poseł. Jeszcze pan poseł Artur Łącki. Bardzo proszę.

Poseł Artur Łącki (KO):

Dzień dobry. Panie przewodniczący, pani minister, mam pytanie dotyczące raportu Najwyższej Izby Kontroli. Mamy tutaj dochody zrealizowane przez urzędy morskie. Dochody Urzędu Morskiego w Gdyni były o 8,5% wyższe niż w roku poprzednim, dochody Urzędu Morskiego w Słupsku były o 11,2% wyższe niż w roku poprzednim, w roku 2019, a dochody Urzędu Morskiego w Szczecinie były o 360% niższe niż w poprzednim roku. Czy owe 360% to jakaś pomyłka? To strasznie duża liczba. Dochody są niższe o 360%. Proszę o dokładne wyjaśnienie, co się składa na obniżenie dochodów Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pani minister.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Najpierw o inwestycji na Mierzei Wiślanej. Jeżeli chodzi o część środowiskową i dokładną kalkulację, teraz nie jestem w stanie podać owej kwoty. Oczywiście informacje te możemy przesłać pisemnie z zaznaczeniem, że nie do końca są to proste pozycje do uchwycenia. Nie zawsze będzie to konkretna przepławka czy sposób badań środowiskowych. Czasami będzie to kwestia odpowiedniego wykonania i użycia pewnej

technologii, po to żeby inwestycja była bardziej przyjazna środowisku. Można powiedzieć, że tak naprawdę cały koszt inwestycji to element środowiskowy, dlatego że każdy materiał, który jest użyty, jest elementem zgodnym z normami środowiskowymi. Trudno mi zatem będzie wyciągnąć to z budżetu. Oczywiście części stricte związane z monitoringiem, z badaniem gatunków, z przeniesieniem poszczególnych gatunków będziemy w stanie wyciągnąć z decyzji.

Chciałabym od razu odnieść się do tego, co pani poseł powiedziała odnośnie do Komisji Europejskiej, i sprostować coś, co jest przedmiotem debaty medialnej, a nie jest prawdą. Nie jesteśmy w żadnej oficjalnej procedurze z Komisją Europejską. W decyzji środowiskowej pierwszego stopnia wydanej przez regionalną dyrekcję ochrony środowiska nie został stwierdzony negatywny wpływ na środowisko, co oznacza, że nie ma obowiązku występowania o opinię do Komisji Europejskiej. Oczywiście jesteśmy w dialogu z Komisją Europejską. Dokumenty dotyczące Mierzei Wiślanej były Komisji Europejskiej przekazywane na zasadzie partnerskiego dialogu oraz pokazywania konkretnych rozwiązań środowiskowych, które zostały zastosowane. Nie mamy natomiast formalnej podstawy do wystąpienia do Komisji o opinię. Z drugiej strony Komisja nie ma też formalnej podstawy do wszczęcia postępowania. Teraz toczy się postępowanie odwoławcze w organie drugiego stopnia, natomiast sam fakt odwołań, prowadzenia postępowania nie jest niczym zaskakującym. Decyzja środowiskowa, podobnie jak każda inna decyzja, ma to do siebie, że ma prawo być związana z odwołaniem. W związku z tym nie ma tutaj żadnego sporu. Tak naprawdę jest to bardziej dialog z Komisją Europejską niż procedura formalna.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Jeszcze analiza. Czy mamy pełną analizę społeczno-gospodarczą?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Analiza była, jak pewnie część z państwa pamięta, przedmiotem przyjmowania planu wieloletniego. Była także elementem głosowania, w którym państwo byli łaskawi być za. Wtedy analiza została dokonana. Jest to wiarygodna analiza. Jeżeli jest potrzeba, jesteśmy w stanie przesłać ją ponownie. Jest to element planu wieloletniego.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Przepraszam, ta z 2014 r.? Do tego pani minister się odwołuje?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dokładnie tak.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

A więc rozumiem, że aktualizacji analizy w związku z podwojeniem kosztów od tamtej pory nie ma. Jest to wciąż ta sama analiza.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Aktualizacja planu wieloletniego była robiona. Rozumiem natomiast, że pani poseł pyta o efekt gospodarczy.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Tak.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Efektu gospodarczego nie zmienialiśmy.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję w tej części.

Poseł Artur Łącki (KO):

Nie było jeszcze odpowiedzi na moje pytanie w sprawie spadku dochodów Urzędu Morskiego w Szczecinie o 360%.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Jeśli chodzi o dochody urzędów morskich, chyba mamy świadomość, że nie są to prywatne firmy, których zadaniem jest zarabianie środków i prowadzenie rozległej działalności gospodarczej. Wpływy urzędów są z najmu, dzierżawy składników majątku Skarbu Państwa, opłat egzaminacyjnych, opłat za wydawanie dokumentów żeglarskich, kart bezpieczeństwa, zezwoleń, opłat za inspekcje. Oczywiście jest to działalność, która jest trudno kontrolowalna co do kwot. Chyba nie jesteśmy w stanie nikogo zmusić, żeby przyszedł po kolejny dokument żeglarski, żeby urzędy morskie miały więcej przychodów.

Poseł Artur Łącki (KO):

Pani minister, jest to nieprawda. Sprawdziłem kilka lat…

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Panie pośle, bardzo proszę, żeby zabrał pan głos po zakończeniu wypowiedzi, kiedy pani minister skończy.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Jeżeli chodzi o jeden fakt, gdyż rozumiem, że przede wszystkim chodzi o jedną kwotę, o której pan poseł mówił, wydaje się, że pani dyrektor już to wyjaśniła. Jeżeli jesteśmy w stanie powiedzieć coś więcej, bardzo proszę o uzupełnienie.

Dyrektor departamentu MGMiŻŚ Katarzyna Krzywda:

Dziękuję bardzo, pani minister. Jeżeli chodzi o dochody Urzędu Morskiego w Szczecinie, spadek dochodów w 2019 r. jest spowodowany ugodą zawartą z firmą Energopol. Ugoda była na kwotę 14 000 tys. zł. Wykonanie dochodów bez uwzględnienia ugody, czyli bez uwzględnienia wniosku o zwrot nadpłaty, wyniosło 138% planu dochodów na 2019 r. Jest ono wyższe o 12% od wykonania planu dochodów w roku 2018. Dochody urzędu morskiego pozostały na stałym poziomie, nawet wzrosły, tyle tylko, że zostały obniżone przez koszty ugody, które należało zapłacić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Poseł Artur Łącki (KO):

Dziękuję za odpowiedź, ale muszę się przyłączyć do pana posła Wieczorka. Właśnie takie procedowanie spraw z firmami prywatnymi prowadzi do upadku tych firm. Trzymaliście państwo pieniądze sześć lat. Po sześciu latach i tak je oddaliście, tylko że firmy już nie ma.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Z polskimi firmami.

Poseł Artur Łącki (KO):

Tak, polskiej firmy. Tylko że firmy już nie ma. Przez sześć lat firma po prostu padła, dlatego że wy doprowadziliście do jej upadku.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

To samo było przy autostradach.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Poseł Jerzy Materna (PiS):

Drobna uwaga, panie pośle. Jakiego okresu to dotyczy? Dotyczy to poprzedniej perspektywy, a więc trochę szacunku do tego. Przecież to nie my odpowiadamy. Przed sądem była to kontynuacja. A więc trochę szacunku.

Poseł Artur Łącki (KO):

Ale do czego?

Poseł Jerzy Materna (PiS):

Do tego, że to nie my, nie Prawo i Sprawiedliwość, nie rządy Prawa i Sprawiedliwości doprowadziły do tego, że dzisiaj musimy oddać 14 000 tys. zł.

Poseł Artur Łącki (KO):

Panie przewodniczący, jeżeli mamy polemizować – trochę szacunku do tego, że rządy Prawa i Sprawiedliwości doprowadziły do upadku firmę polską? Nie rozumiem, co pan teraz do mnie mówi.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Rozumiem, że wszystkie wypowiedzi mają charakter ocenny. Każdy z państwa posłów ma prawo do własnej oceny. Pozostanie to w protokole. Nie ulega natomiast wątpliwości, że mamy już piąty rok, panie przewodniczący Materna, funkcjonowania rządu Prawa i Sprawiedliwości. W związku z tym wszystko to gdzieś tam po drodze rośnie. Rozumiem, że zamykamy dyskusję w tym punkcie.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 21? Tak, państwo posłowie zgłaszają sprzeciw. W związku z tym przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 21? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu?

Czekamy, aż wszyscy zagłosują. Wylogowuje, już dwa razy mnie wylogowało. Spokojnie czekamy, proszę się nie denerwować. Ja też poczekam. Spokojnie. Czy wszyscy już zagłosowali? Czekamy na punkt dowodzenia, aż poda nam wyniki. Tak, tak. Mam sygnał, że możemy zakończyć głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 16 posłów. Za głosowało 8 posłów, przeciw głosowało 7 posłów, 1 wstrzymał się od głosu.

Informuję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 21.

Przystępujemy do omówienia części budżetowej 22 – Gospodarka wodna. W tym punkcie proszę o zreferowanie dochodów i wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych oraz dotacji celowych. Informuję, że po omówieniu tego punktu rozpatrzymy wykonanie planu finansowego państwowej osoby prawnej, czyli Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W tym punkcie planu Wód Polskich nie omawiamy. Bardzo proszę panią minister Annę Moskwę o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. W związku z tym, że planu Wód Polskich teraz nie omawiamy, relacja będzie krótka. Przede wszystkim znajdują się tutaj środki związane z wynagrodzeniami pracowników naszego resortu na gospodarkę wodną, ze składkami do organizacji międzynarodowych, które płacimy, z utrzymaniem Biura Koordynacji Projektów Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły. Projektami tymi zarządzają Wody Polskie. My tylko ponosiliśmy wydatki związane z personelem administrującym owym projektem z perspektywy Banku Światowego. Przekazujemy dotacje do Wód Polskich. Zwiększenie wynika między innymi ze zwiększenia dotacji dla Wód Polskich na gospodarkę wodną. Na co środki te zostały przeznaczone, omówimy w części poświęconej planowi finansowemu Wód Polskich. Omówimy również inwestycje, które Wody Polskie zrealizowały z owych środków.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos?

Wicedyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli Paweł Trzaskowski:

Paweł Trzaskowski, wicedyrektor Departamentu Środowiska.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ustalony limit wydatków w części 22 – Gospodarka wodna został wykorzystany przez ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej w niemal 97% na dotacje dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, których udzielenie było legalne, celowe i gospodarne. W badanej próbie wydatków, która stanowiła ponad 80% wydatków poniesionych przez ministerstwo jako dysponenta trzeciego stopnia, nie stwierdzono wydatków nielegalnych, niecelowych i niegospodarnych.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzane przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 22 – Gospodarka wodna na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach

jednostkowych kontrolowanej jednostki, dysponenta trzeciego stopnia, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdań w zakresie operacji finansowych z uwzględnieniem sprawozdań trzeciego stopnia.

W obszarze realizacji wydatków budżetu państwa stwierdzono nieprawidłowości polegające między innymi na niepodjęciu działań mających na celu zapewnienie finansowania ze środków budżetu państwa realizacji zadania państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, dokładnie jednego spośród zadań służby. Zadanie to jest finansowane ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji właściwych dysponentów części budżetu państwa. Kolejną nieprawidłowość stanowiło to, iż do pomiaru stopnia realizacji celu funkcji państwa – środowisko wykorzystano miernik nieposiadający cech określonych przepisami prawa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani minister. Proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Krótko, ponieważ pan podniósł bardzo ważny wątek, a mianowicie finansowanie służb hydrologiczno-meteorologicznej, hydrologiczno-geologicznej i kontroli zapór. Rzeczywiście przez lata zgadzaliśmy się na to, że finansowanie tak ważnych służb przez Wody Polskie, a wcześniej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie było prawidłowe. Szczęśliwie od stycznia tego roku te niezwykle ważne służby, co widzimy w tych dniach, są finansowane bezpośrednio z budżetu państwa. Zrobiliśmy to na podstawie nowelizacji Prawa wodnego, co jednocześnie zapewnia stabilność finansowania i bezpośrednią podległość. Jako służby nadal są podległe merytorycznie ministerstwu, natomiast środki są przekazywane bezpośrednio do trzech wskazanych służb. Tutaj jest z panem pełna zgoda. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo, pani minister. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Jeżeli chodzi o część 22… Oczywiście Wody Polskie będziemy rozpatrywać w innej części.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Osobno.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tak, osobno. Tutaj nie rozpatrujemy.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

W następnej kolejności.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

W części 22 pojawia się duży wzrost, jeżeli chodzi o kwestie dochodowe. Znowu pojawia się firma Energopol. Teraz z kolei pojawia się w drugą stronę. Jest to wpłata gwarancji wykonania zrealizowana w ramach projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry w związku z ogłoszeniem upadłości firmy Energopol w kwocie 13 855 tys. zł. Proszę o wyjaśnienie, z czego to wynika. Czyja to była gwarancja? Rozumiem, że pojawiły się przychody ekstra w tej kwocie.

Rzecz druga. Będziemy o tym mówić przy Wodach Polskich, dlatego że tutaj są dotacje, jeżeli chodzi o Wody Polskie. Mam natomiast pytanie dotyczące str. 73. Są to kwestie związane z programami europejskimi w ramach programów operacyjnych. Mam pytanie dotyczące programu operacyjnego „Ryby”. Jest to następna część? Jest to część 62?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Tak.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

W tym też to jest. Chyba nie przeskoczyłem do części 62.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Część 62 – Rybołówstwo, część 69 – Żegluga śródlądowa.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Przepraszam bardzo. Tak jest. Wobec tego na razie zostaję przy tym. Jak się szybko przerzuca, to jest to nieczytelne.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję panu posłowi. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Czy pani minister chciałaby odpowiedzieć? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Jak już wspominałam wcześniej, Energopol realizował nie tylko projekty morskie, ale też projekty hydrotechniczne związane z gospodarką wodną. Były to projekty z Banku Światowego związane z Odrą i Wisłą w województwach małopolskim i podkarpackim. Życzylibyśmy sobie, by zaliczka do nas nie wróciła, żeby inwestycja była realizowana zgodnie z planem, żebyśmy nie mieli wszystkich kłopotów i opóźnień, które teraz mamy z powodu sporu z firmą i z powodu jej upadłości. Natomiast o przedstawienie szczegółów inwestycji poproszę pana prezesa.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie do spraw ochrony przed powodzią i suszą Krzysztof Woś:

Dziękuję, pani minister. Panie przewodniczący, szanowni państwo, firma Energopol realizowała dla Wód Polskich, jak pani minister wspomniała, bardzo ważne zadania inwestycyjne z zakresu ochrony przeciwpowodziowej Odry i Wisły. Realizowane zadania to między innymi Gryfino–Mniszki w województwie zachodniopomorskim, rejon Słubic, a dokładnie miejscowość Słubice, ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza. Było również zadanie inwestycyjne spoza programu ochrony przeciwpowodziowej, było to umocnienie brzegów poniżej miejscowości Brzeg, czyli stopnia wodnego w Brzegu.

Generalnie zawsze jest tak, że kiedy wybiera się wykonawcę zadania inwestycyjnego, ma on obowiązek wpłacić tzw. gwarancję należytego wykonania zadania. W momencie gdyby nastąpiła perturbacja z należytym wykonaniem zadania, spienięża się gwarancję po to, żeby zabezpieczyć wszelkiego rodzaju ewentualne roszczenia, jakie powstały w stosunku do wykonawcy, jak również do podwykonawców, których zatrudnia firma. Kiedy nastąpiła upadłość firmy Energopol, w tym momencie byliśmy zmuszeni uruchomić gwarancje należytego wykonania zadania, które stanowią zabezpieczenie tego, żeby rozliczyć zadania inwestycyjne. Oczywiście są w tym również roszczenia podwykonawców.

Rzeczywiście jest jedno zadanie – jest to ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza – gdzie Energopol występował w konsorcjum. Melbud przejął tam zobowiązania. Po prostu nie było tam problemu. Natomiast w pozostałych sprawach rzeczywiście musieliśmy się zabezpieczyć. Jest to normalne działanie w ramach umów, które zawarliśmy. Tak jak powiedziałem, jest to gwarancja tego, żeby można było się we właściwy sposób rozliczyć. Oczywiście po rozliczeniu środki finansowe, które zostają z gwarancji należytego wykonania, zostaną zwrócone. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej głosów w dyskusji, zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 22? Jest sprzeciw. Wobec tego przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 22? Proszę o włączenie głosowania. Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Czekamy na wynik. Proszę o wynik.

Głosowało 16 posłów. Za głosowało 8 posłów, przeciw głosowało 8 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Informuję, że Komisja nie udzieliła pozytywnej opinii w zakresie części budżetowej 22.

Przystępujemy do rozpatrzenia wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Czy pani minister lub pan prezes chcą zabrać głos? Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Pozwolę sobie zrobić krótkie wprowadzenie, następnie przekażę głos Wodom Polskim. Kilka podstawowych wyjaśnień, z czego wynikają zwiększone przychody i dochody Wód Polskich. Przede wszystkim wynikają z tego, że w poprzednim roku mieliśmy wpływy z opłat wyłącznie z trzech kwartałów. Obecnie w związku z tym, że Wody Polskie funkcjonują już drugi rok, a opłaty są przekazywane w trybie kwartalnym, jest to już pełen obraz przekazania całości opłat za usługi wodne.

Druga rzecz to zwiększenie dotacji z budżetu państwa dla Wód Polskich przede wszystkim na realizację inwestycji i podwyżki wynagrodzeń pracowników. Myślę, że nie musimy się nawzajem przekonywać, że wynagrodzenia w gospodarce wodnej przez lata nie były waloryzowane i zasługiwały na podwyżki.

W części inwestycyjnej krótko podstawowe zadania, które były realizowane i warte są podkreślenia. Myślę, że dzięki temu możemy być w sytuacji przeciwpowodziowej, w jakiej jesteśmy. Przede wszystkim zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz już w styczniu tego roku dzięki środkom wydanym w poprzednim roku – była to kwota 145 000 tys. zł, przepraszam, 57 000 tys. zł – osiągnął pełną funkcjonalność. Dodatkowo z dużych inwestycji była to kompleksowa inwestycja w Wielkich Jeziorach Mazurskich. Głównie była to śluza Guzianka I i II, przebudowa wałów przeciwpowodziowych zarówno z projektów Banku Światowego, jak i ze środków krajowych. Z ważniejszych inwestycji kontynuowana jest inwestycja dotycząca zbiornika wodnego Jeziorsko, rewitalizacja ekranu zapory czołowej zbiornika, są stałe prace zabezpieczające stopień wodny poniżej Włocławka, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa wałów przeciwpowodziowych kanału Kucelinka, rozbudowa jazów na rzece Rozoga, kompleksowa ochrona przeciwpowodziowa Sandomierza, Żuław. Mamy kilka projektów skoncentrowanych na obszarach szczególnie zagrożonych powodzią. Działaniami tymi jest objęta także Kotlina Kłodzka. Dodatkowo wydatkowaliśmy środki na hydroenergetykę, głównie w Malczycach. Jest tam kwestia spłaty pożyczki w stosunku do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Są jeszcze ostatnie prace, które są konieczne do wykonania na zbiorniku.

Myślę, że pozostałe pozycje nie wymagają komentarza. W większości wynikają ze środków europejskich, programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko" i regionalnych programów operacyjnych. Proszę jeszcze o uzupełnienie informacji przez Wody Polskie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Zastępca prezesa PGW Wody Polskie Krzysztof Woś:

Oddam głos panu dyrektorowi Pabjaszowi.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Ekonomicznego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Paweł Pabjasz:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w uzupełnieniu informacji przedstawionych przez panią minister pragnę dodać, że wartość przychodów z tytułu dotacji w roku 2018 wynosiła 604 000 tys. zł, zaś w roku 2019 była to wartość 903 000 tys. zł. Dzięki takiemu wzrostowi uzyskanej dotacji w ramach między innymi programu realizacji zadań, które wynikają z utrzymania wód i majątku państwa, w roku 2018 wykonano łącznie 3217 zadań na łączną kwotę 183 000 tys. zł na terenie całej Polski w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, natomiast w ramach tego samego programu w roku 2019 wykonano łącznie 4657 zadań na łączną kwotę blisko 350 000 tys. zł. Na kwotę tę składały się dotacja oraz środki własne. Należy tutaj także podnieść, iż został opracowany dokładny podział na zadania i grupy, które potrafią precyzować, opisywać wartości kosztów.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze coś?

Dyrektor departamentu PGW Wody Polskie Paweł Pabjasz:

Jeszcze. Działalność statutowa pozwoliła uzyskać w 2018 r. dochody w kwocie 401 000 tys. zł, zaś w 2019 r. w kwocie 525 000 tys. zł. Koszty, które były poniesione w ramach działalności statutowej, finansowane były ze środków własnych. W roku 2018 wyniosły one 155 000 tys. zł, zaś w roku 2019 blisko 238 000 tys. zł. W ramach wskazanych środków zostały zrealizowane zadania związane z usuwaniem skutków wezbrania, jakie miało miejsce w maju 2019 r. Wykonano także 151 zadań. Działalność gospodarcza pozwoliła na uzyskanie przychodów w 2018 r. na kwotę 9900 tys. zł, zaś w roku 2019 była to już kwota blisko 13 000 tys. zł. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos?

Wicedyrektor departamentu NIK Paweł Trzaskowski:

Dziękuję. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie sposób wykonania w 2019 r. rocznego planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie na dzień zakończenia kontroli, czyli na 10 kwietnia, trwały jeszcze prace nad sporządzeniem sprawozdania z wykonania planu finansowego za 2019 r., którego termin przekazania do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej oraz ministra finansów upływał 15 kwietnia 2020 r. W tym też terminie sprawozdanie do wyżej wskazanych odbiorców zostało przekazane, z tym że już 28 kwietnia 2020 r. sprawozdanie zostało skorygowane i przekazane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej oraz do Najwyższej Izby Kontroli.

Różnice pomiędzy danymi ujętymi w kolejnych wersjach sprawozdania, w tym w tej wersji wstępnej, ostatniej wersji otrzymanej przez kontrolerów na dzień 27 marca 2020 r., w poszczególnych pozycjach wynosiły nawet kilkaset milionów złotych. Przyczyny owych różnic nie są znane, ponieważ skorygowane sprawozdanie z wykonania planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wpłynęło do Najwyższej Izby Kontroli po upływie 18 dni od dnia zakończeniu kontroli w jednostce. W szczególności nie są znane przyczyny poniesienia kosztów w kwocie przekraczającej plan po zmianach o ponad 110 000 tys. zł, czyli o 7,5%. Nie bez znaczenia przy tym jest fakt, że w toku kontroli prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie składał wyjaśnienia opisujące przyczyny poniesienia kosztów niższych od planu po zmianach o 46 000 tys. zł, czyli o 3%.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że jest to już drugi rok, w którym niemożliwe jest potwierdzenie wiarygodności danych ujętych w sprawozdaniu z wykonania planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W świetle powyższego Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od oceny sprawozdania z wykonania planu finansowego ze względu na brak możliwości jego weryfikacji.

Niezależnie od powyższego w toku kontroli stwierdzono wiele nieprawidłowości, w tym między innymi fakt, iż nie podjęto działań w celu aktualizacji planu finansowego w trakcie 2019 r. pomimo istniejących przesłanek, co było niezgodne z przepisami ustawy o rachunkowości oraz ustawy o finansach publicznych. Nie prowadzono bieżącego monitoringu realizacji planu finansowego pomimo dysponowania odpowiednią funkcjonalnością w systemie finansowo-księgowym. Nie sporządzono projektu planu finansowego w sposób określony w przepisach rozporządzenia ministra rozwoju i finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dokonywano zmian w planach finansowych jednostek organizacyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na 2019 r. po zakończeniu roku budżetowego, a także niezgodnie z wewnętrznymi procedurami. W jednym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zakończonego zawarciem umowy na kwotę ponad 318 tys. zł wyznaczono termin składania ofert niezgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych. W przypadku jednej z 17 dotacji zawarto umowę niezgodnie z udzielonym upoważnieniem.

Nierzetelnie sporządzono roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym oraz formularz opisowy prezentujący wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym państwowej osoby prawnej w 2019 r. Stosowano także mierniki realizacji planu finansowego w układzie zadaniowym, które nie posiadały cech określonych w stosownych przepisach.

Pracownikom Wód Polskich powierzano zadania z zakresu rachunkowości niezgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. Nie ustalono oraz nieterminowo dochodzono zaległych należności.

Z kolei badania 82 zapisów księgowych oraz powiązanych z nimi dowodów księgowych na łączną kwotę ponad 672 000 tys. zł wykazały nieprawidłowości w zakresie zatwierdzania kontroli wstępnej, w tym kontroli merytorycznej dowodów księgowych. Stwierdzono także przypadki ujmowania operacji gospodarczych w okresach sprawozdawczych niezgodnych z datą wystąpienia operacji gospodarczej. Dziennik będący elementem ksiąg rachunkowych był prowadzony w Wodach Polskich z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła także od wydania opinii o sporządzanych przez kontrolowaną jednostkę sprawozdaniach Rb-N oraz Rb-Z za czwarty kwartał 2019 r. ze względu na brak możliwości weryfikacji danych zawartych w owych sprawozdaniach na skutek nieprzedłożenia do czasu zakończenia kontroli danych z systemu finansowo-księgowego, czyli zestawienia obrotów i sald na dzień sporządzania sprawozdań potwierdzających prawidłowość danych w nich zawartych. Należy podkreślić, że według sprawozdania z 28 kwietnia 2020 r. kwoty należności różniły się o kilkaset milionów złotych w porównaniu ze sprawozdaniem wstępnym.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości wskazują, że ustalony w Wodach Polskich system kontroli zarządczej nie był w pełni skuteczny, w tym nieadekwatne były mechanizmy kontroli zarządczej. Nie monitorowano na bieżąco poziomu realizacji planu finansowego, pomimo że zgodnie z art. 252 ust. 2 ustawy – Prawo wodne plan finansowy jest podstawą gospodarki Wód Polskich. W związku z tym należałoby oczekiwać, że analizy jego wykonania będą wykorzystywane w procesie zarządzania jednostką.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca także uwagę, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie uznaje za nieracjonalne porównywanie wstępnych danych wykonania planu finansowego za 2019 r. z wykonaniem planu finansowego za 2018 r. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli znajomość przyczyn różnic w kolejnych latach w poszczególnych pozycjach planu finansowego jest niezbędna do podejmowania właściwych decyzji zarządczych. Natomiast przekonanie, że po zamknięciu ksiąg rachunkowych wartości wykazane w sprawozdaniu wstępnym z 27 marca ulegną zmianie wskazywało na wysoki poziom prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka braku wiarygodności ksiąg rachunkowych. Zresztą ryzyko to zmaterializowało się, czego dowodem jest sporządzenie 15 kwietnia sprawozdania z wykonania planu finansowego za 2019 r., które po kilkunastu dniach było korygowane. Co istotne, nawet kilkusetmilionowe różnice w poszczególnych pozycjach planu finansowego wskazują, że księgi rachunkowe nie są prowadzone rzetelnie i na bieżąco. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Marchewka.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Dziękuję uprzejmie. Panie przewodniczący, szanowni państwo, czytając raport i przede wszystkim słuchając przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, mam nieodparte wrażenie, że ocena dla Wód Polskich jest druzgocąca. Według mnie stwierdzenie, że niemożliwe jest potwierdzenie wiarygodności zawartych danych dotyczących sprawozdania, jest dla nas jasnym sygnałem, że nie powinniśmy tego pozytywnie opiniować. Tym bardziej że w jednym miejscu różnica w kwotach w wysokości 110 000 tys. zł, w innym miejscu koszty mniejsze o 40 000 tys. zł pokazują, że jest tam chyba kompletny bałagan, chaos i harmider, dlatego że inaczej nie można tego ocenić.

Pod koniec roku 2018, czyli kilka miesięcy przed rozpoczęciem roku budżetowego, o którym rozmawiamy, Wody Polskie otrzymały specjalną dotację na zakup 200 nowych samochodów. Przy zakupie samochodów wszystko się powiodło, są nowe, świetne SUV-y, ale jednocześnie – było to jeszcze w styczniu 2019 r. – pracownicy i przedstawiciele związków zawodowych zwracali wtedy uwagę na to, że nie są spełniane ich oczekiwania płacowe. Jednocześnie widzieli, że Wody Polskie kupują 200 nowych SUV-ów. Chciałbym zapytać, jak wygląda kwestia ubiegłorocznego konfliktu na tle płacowym. Jak sprawa ta została rozwiązana i czy w ogóle została rozwiązana?

Przy okazji, jak pan przewodniczący będzie stawiał takie pytanie, zgłaszam wniosek o głosowanie sprzeciwu wobec pozytywnego przyjęcia planu, dlatego że opinia Najwyższej Izby Kontroli jest jednoznaczna. Moim zdaniem nie powinniśmy mieć żadnych wątpliwości, jeżeli chodzi o nieprzyjmowanie wykonania budżetu w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Zielińska. Nie zgłaszała się. Pan poseł Łącki.

Poseł Artur Łącki (KO):

Chyba trzeba by było objąć milczeniem całe działanie Wód Polskich w zeszłym roku, dlatego że ciężko cokolwiek dodać. Można jedynie sparafrazować słowa z filmu „Seksmisja", że wy niezły … macie tam, w tych Wodach Polskich.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Panie pośle, to niepotrzebne. Pan poseł Dariusz Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, sytuacja jest poważna. Mówimy tutaj, że jest sprzeciw – OK, przegłosujemy go sobie albo nie przegłosujemy, nie wiem tylko, czy wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że mamy łamanie dyscypliny finansów publicznych. Środki publiczne wydawane są w taki sposób, że Najwyższa Izba Kontroli nie jest w stanie – i wyraźnie to pisze, że nie jest w stanie – ocenić rzetelności sprawozdania. Pierwszy raz spotykam się z czymś takim. W związku z tym moje pytanie jest takie. Czy Najwyższa Izba Kontroli skierowała do organów ścigania doniesienie w tej sprawie? Są to kwestie dotyczące odpowiedzialności osób, które podpisują dokumenty, ale przede wszystkim jest to także odpowiedzialność tych, którzy nadzorują, czyli samego ministerstwa. Moje pytanie jest takie: czy ministerstwo podjęło działania w tej sprawie i skierowało to do organów ścigania, wiedząc od kwietnia o tym, jakie jest stanowisko Najwyższej Izby Kontroli? Przypomnę, że dzisiaj jest 23 czerwca. Jakie działania w tej sprawie podjęło ministerstwo?

Trzecie pytanie jest takie: jak wygląda nadzór ministerstwa nad jednostką? Proszę o dane z imienia i nazwiska, departament, który za to odpowiada. Jaka była liczba kontroli, jeżeli chodzi o rok 2019? Kto owe kontrole prowadził w ministerstwie? Jak wygląda kwestia nadzoru? Chciałbym dokładnie dowiedzieć się, jak państwo nadzorowali tę właśnie jednostkę.

Kolejna rzecz to sposób zarządzania jednostką, patrząc z punktu widzenia gospodarczego. Oczywiście zaraz możemy powiedzieć, że to nie jest firma, która ma zarabiać. Ale nie jest to też firma, która ma przynosić straty. W końcu jest to jednostka budżetowa. Proszę natomiast zwrócić uwagę na jedną rzecz. Dzisiaj pan minister finansów zapowiada zmiany w budżecie. Mamy bardzo trudną sytuację. Tymczasem proszę zobaczyć, co się dzieje. Pomijam już setki milionów, które pojawiły się w przeciągu kilku kwietniowych dni, ale proszę zobaczyć, jak wygląda kwestia realizacji wydatków majątkowych. Jest to poziom 77%. Co to powoduje? Powoduje to, że do firmy ładujemy pieniądze z budżetu państwa, inwestycje nie są realizowane, stan środków pieniężnych na kontach wynosi 541 000 tys. zł, a więc jest wzrost w stosunku do 2018 r. prawnie o 50%. Mówiąc krótko, pompujemy pieniądze, w ogóle nie pilnując tego, w jaki sposób pieniądze te są wydatkowane, w jaki sposób są realizowane inwestycje. W związku z tym przede wszystkim rodzi się pytanie… Dlatego że jak wykazuje kontrola Najwyższej Izby Kontroli, jest to drugi rok po 2018 r., kiedy tego typu rzeczy się dzieją. A zatem pytanie generalne jest takie: czy ministerstwo, oprócz osób odpowiedzialnych i kierownictwa Wód Polskich, ma jakiś

plan naprawczy dla tejże instytucji? Tutaj nie ma innej możliwości. Musi pojawić się plan naprawczy, musi pojawić się audyt zewnętrzny. Dokumenty muszą być uporządkowane. Jest to rola pana ministra, jest to rola pani minister. Po prostu musicie tego przypilnować, żeby w tym roku zostało to wyprostowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Zgłaszała się pani minister. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Trudno odnieść się do tych wypowiedzi, ponieważ mało w nich merytoryki poza słowami „bałagan", „chaos", „harmider" i słowem, które na szczęście nie padło na posiedzeniu Komisji. Mimo wszystko postaram się zachować merytoryczny poziom dyskusji.

Jeżeli chodzi o raport Najwyższej Izby Kontroli, o ile ogromnym szacunkiem darzymy tę instytucję, dobrze współpracujemy i cenimy sobie wszystkie uwagi, jakie otrzymujemy w trybie kontroli – poprzednia kontrola, z ubiegłego roku, dała nam dużo wniosków, które wdrożyliśmy w pracy zarządczej, nadzorczej i kontrolnej – o tyle nie mogę się zgodzić z tezą o negatywnym wyniku z podstawowego względu. Mówimy o wstępnej wersji sprawozdania. Jak można mówić o tym, że opinia jest negatywna, sprawozdanie jest negatywne, skoro sprawozdania faktycznie nie było? Sprawozdanie jest sporządzane do 15 kwietnia.

Pewnie w Polsce są takie firmy, takie spółki, które w styczniu mają gotowe sprawozdanie, dlatego że mają 30 dokumentów księgowych i są w stanie wszystkie dobrze uporządkować oraz sporządzić wiarygodny dokument. Być może jest to kwestia jakiegoś innego zarządzania owym procesem, nie wiem, być może zmiany terminów. Oczywiście wiem, że Najwyższa Izba Kontroli ma obowiązek kontrolowania, ale może w przyszłości powinno to dotyczyć trzech kwartałów czy też powinna być przyjęta jakaś inna metodyka, ale nie wymagajmy, żeby w trakcie kontroli w pierwszym kwartale było gotowe sprawozdanie, które ma być gotowe na 15 kwietnia. Instytucja ma prawo dokonywać w nim zmian, żadna ustawa nie stanowi, na jaką kwotę, żadna ustawa nie stanowi, że do 31 marca czy do 15 marca musimy mieć gotowe sprawozdanie, w którym nie wolno przesunąć 5000 tys., 10 000 tys. czy 15 000 tys. zł. Nie ma tutaj mowy o faktach, które powodowałyby naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Nie mówimy tutaj o niegospodarności w zakresie wydatków. Nie mówimy o nierealizowaniu inwestycji, co panowie niesłusznie podnosili. Inwestycje są realizowane. Mogą sobie państwo poczytać przykłady inwestycji – wspominałam o kilku – które zostały zakończone bądź są kontynuowane.

W kontroli badano w dużej mierze dokumenty księgowe. Taki też był jej cel. Rozumiem, że nie mówimy tutaj o niegospodarności czy innych trudnych zarzutach. Myślę, że z tego powodu ani Najwyższa Izba Kontroli, ani ministerstwo nie skierowało żadnego formalnego zarzutu, dlatego że nie doszło do żadnego łamania prawa, przestępstwa czy jakichś innych insynuacji, które państwa podnoszą.

Potem przekażę głos panu dyrektorowi z Wód Polskich, żeby przedstawił kilka zdań na temat kontroli. W ostatecznej wersji sprawozdania, która do nas trafiła, kwota różnic to zaledwie 6 tys. zł. Rozumiem, że były dokumenty, jak tutaj czytam, na których brakowało kontrasygnaty głównego księgowego. Z tego powodu umowa dotacji na kwotę 58 000 tys. zł została uznana za nieprawidłową. Pewnie takie fakty przy ogromnej skali budżetu, jaka tutaj jest, mogły się zdarzyć. Oczywiście nie powinny się zdarzyć ani w tym podmiocie, ani w żadnym innym, nie mówimy tutaj natomiast o jakiejś niesamowitej skali naruszeń, nieprawidłowości, odpowiedzialności, tylko o błędach księgowych, które pojawiły się we wstępnej wersji dokumentu. Tak naprawdę nie mamy opinii do ostatecznej wersji dokumentu. Pewnie chętnie byśmy ją zobaczyli, natomiast tryb kontroli Najwyższej Izby Kontroli jest taki, że jak rozumiem, z różnych względów nie da się tego przygotować. Gdybyśmy wyjęli kwotę, której potem nie było w ostatecznej wersji, to według kryteriów Najwyższej Izby Kontroli – gdyż trzeba mieć także świadomość, jak powstaje ranking Najwyższej Izby Kontroli – pozycja Wód Polskich wzrosłaby o kilka punktów, a ocena nie byłaby negatywna. Bardzo zatem proszę o ostrożne formułowanie zarzutów i postulatów, dlatego że nie są one podparte faktami.

Jeżeli chodzi o kontrolę i nadzór, rozumiem, że teraz nie będziemy tego szczegółowo przedstawiać, dlatego że jest wiele działań, które podejmujemy. Odpowiemy w trybie pisemnym. Rozumiem, że chodzi i o kontrolę, i o nadzór. Pan poseł rozróżnia te dwa procesy. Dobrze. Jak najbardziej przekażemy wszystkie działania, które zostały podjęte, jak też te, które będziemy podejmować w tym roku, dlatego że mamy też pewne zmiany, przede wszystkim w obszarze finansowym, żeby zapewnić tak naprawdę bieżący controling dokumentów po stronie Wód Polskich, ale również nadzór z naszej strony. Jednocześnie zaznaczam, że w części dotyczącej gospodarki wodnej z naszej strony w raporcie Najwyższej Izby Kontroli uwag do kontrolowania realizacji umów nie było. Są to dwa odrębne budżety. Chętnie odpowiem na dalsze pytania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Dziękuję bardzo, pani minister. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Jest to ważne. Przyznam szczerze, że wysłuchałem pani minister i jedna rzecz kompletnie mnie zadziwiła – że nie ma żadnego terminu, kiedy trzeba złożyć sprawozdanie finansowe jednostki. W samorządzie przeżyłem dwadzieścia…

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Jest 15 kwietnia.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Nie, nie. Pani minister powiedziała, że nikt nie broni, żeby zmieniać sobie po 15 kwietnia. Tak to zrozumiałem. Jeżeli jest 15 kwietnia, to bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:
Nie. Już uzupełniam.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
No właśnie.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:
Dochodzimy do nieprawdy. Nikt nie zabrania jednostce w toku tworzenia sprawozdania dokonywać zmian. Kontrola Najwyższej Izby Kontroli odbyła się przed powstaniem ostatecznej wersji dokumentu.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
Ale z tego, co pisze Najwyższa Izba Kontroli, ostateczna wersja dokumentu wpłynęła w 28 kwietnia.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:
Ostateczna wersja dokumentu wpłynęła do ministerstwa…

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):
28 kwietnia. Pani minister, momencik. Tak czytam, być może coś jest tu źle. Jest przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, to nam wyjaśni. Minister finansów stwierdził, że 15 kwietnia – jasne, tak jest w rozporządzeniu – sprawozdanie zostało przekazane do wyżej wskazanych odbiorców, z tym że już 28 kwietnia sprawozdanie zostało skorygowane. Zostało przekazane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej oraz do Najwyższej Izba Kontroli. Nie dziwię się, że Najwyższa Izba Kontroli po 15 kwietnia, skoro już dostała sprawozdanie, nie zajmuje się jakiś drugim waszym dokumentem, dlatego że z całym szacunkiem, nie ma możliwości korygowania. Idąc tym tokiem myślenia, to właściwie po co zajmujemy się dzisiaj sprawozdaniami? Przecież w tej chwili możecie sobie dowolnie korygować wszystkie rozpiski budżetowe itd. Nie ma to sensu. Po prostu nie rozumiem tego – 28 kwietnia wpływa jakiś nowy dokument różniący się setkami milionów złotych i pani minister mówi, że wszystko jest OK i że jednostka ma do tego prawo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):
Pani minister, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Rozumiem tę emocjonalną narrację, natomiast w wymiarze merytorycznym znowu się różnimy. Jeszcze raz powtórzę powoli i konkretnie to, co mówiłam. Mówiłam, że kontrola Najwyższej Izby Kontroli odbyła się na nieostatecznej wersji sprawozdania. Nie mówię, czy jest to wersja z 15 kwietnia, czy z 28 kwietnia, ponieważ kontrola odbywała się wcześniej, na wstępnej wersji sprawozdania, które faktycznie sprawozdaniem jeszcze nie było. Inną sprawą jest korygowanie sprawozdania. Nie oceniamy tego pozytywnie. Lepiej natomiast skorygować, jeżeli dostrzegamy nieprawidłowości, niż zostawić błąd. Mówię, że kontrola odbywała się na nieostatecznej wersji dokumentu. Jest to jedyna teza, którą dzisiaj stawiam.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Panie przewodniczący, naprawdę muszę się tutaj dopytać. Chyba dla nas jest to istotna sprawa. Mam pytanie do przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, czy prawdą jest, że w marcu kontrolowaliście wykonanie budżetu Wód Polskich za rok 2019. Tak wynika z tego, co mówi pani minister. Rozumiem, że do 15 kwietnia powinno być przekazane sprawozdanie. A zatem dopiero po 15 kwietnia mogliście odnosić się do sprawozdania. Czy już wcześniej coś analizowaliście, jakieś sprawozdanie próbne czy wstępne?

Wicedyrektor departamentu NIK Paweł Trzaskowski:

Wyjaśnię od razu, jeżeli mogę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę.

Wicedyrektor departamentu NIK Paweł Trzaskowski:

Biorąc pod uwagę terminy, jakie są wskazane w przepisach dla Najwyższej Izby Kontroli na przedstawienie opinii o wykonaniu budżetu państwa, nie mamy możliwości prowadzenia kontroli w Wodach Polskich w kwietniu. Z kontrolą wchodzimy w grudniu albo w styczniu, oczywiście bazując na danych z ewidencji księgowej. Przy czym pragnę zwrócić uwagę, że ocena została wydana w odniesieniu do danych uzyskanych w toku czynności kontrolnych i otrzymanego faktycznie wstępnego projektu – na co już nie raz wskazywałem w swojej wypowiedzi – z 27 marca, ale opracowanego po upływie terminu na sporządzenie zestawienia obrotów i sald za rok obrotowy. Zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy o rachunkowości zestawienie obrotów i sald za rok obrotowy sporządza się nie później niż do 85. dnia po dniu bilansowym. Sporządzenie zestawienia w tym terminie oznacza również, że księgi rachunkowe prowadzone są na bieżąco.

Pragnę wskazać, iż ocena negatywna, która została zawarta w informacji, wynika też z faktu, że ostateczna wersja sprawozdania, z 28 kwietnia, wskazuje, że w zakresie wykonania kosztów plan po zmianach został przekroczony o ponad 7,5%, czyli o ponad 110 000 tys. zł. W tym momencie tyle chciałbym wskazać.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Jeszcze przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu PGW Wody Polskie Paweł Pabjasz:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, jak już tutaj pani minister zwróciła uwagę – zresztą państwo z Najwyższej Izby Kontroli również to potwierdzili, że zakończyli badanie i kontrolę Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie 10 kwietnia, czyli na pięć dni przed datą, która zobowiązuje Wody Polskie do przedłożenia dokumentu, sprawozdania z realizacji planu. Dokument pod nazwą: „Informacja o wynikach kontroli, wykonanie w 2019 r.” został opracowany i wykonany na podstawie wstępnego sprawozdania z realizacji i wykonania planu, datowanego na 31 stycznia 2019 r. Oczywiście dane te zostały przekazane do Najwyższej Izby Kontroli pismem datowanym na 27 marca. Dane tam zawarte – to na 31 stycznia.

Operując tutaj tak wielkimi kwotami jak 150 000 tys. zł czy 110 000 tys. zł, pragnę zauważyć, że kwota 110 000 tys. zł to nie jest 10% przychodów Wód Polskich. Proszę pana, jest to ogromna kwota, zgadzam się z tym, niemniej jednak pokazuję również skalę. Pomiędzy 31 stycznia a 30 marca, kiedy można doksięgowywać i weryfikować dane, jest to tylko 10%. Skala liczby dokumentów, które przechodzą przez Wody Polskie, pokazuje również możliwość pomyłki. Nie ukrywam, że wszyscy jesteśmy tylko ludźmi. Jest to natomiast tylko 10%. To nie było 50%, nie wiadomo ile. Nie można bazować na wstępnym, naprawdę wstępnym rozliczeniu. Na początku lutego spływają do nas jeszcze faktury za 2019 r. Proszę wziąć pod uwagę jeszcze jedną rzecz – 27 marca 2020 r. to okres, kiedy zaczęła się pandemia. Wszystkie służby, wszyscy pracowali na zwolnionych obrotach, ale nie o tym teraz jest mowa.

Poza tym, jak już powiedziałem, chciałem po prostu podkreślić, że 27 marca przekazaliśmy wstępne sprawozdanie datowane na 31 stycznia. Dokument, który został przekazany do Najwyższej Izby Kontroli, mam dzisiaj przy sobie.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli w informacji o wynikach kontroli – jest to ciekawostka – wykazała nieprawidłowości w kosztach na kwotę 58 203 tys. zł, co stanowi 2,05% kosztów ogółem. Główną składową owej sumy jest wartość 57 800 tys. zł, której nieprawidłowość polega na braku kontrasygnaty głównego księgowego, o czym już wspominała pani minister, na umowie dotacji zawartej przez zastępcę prezesa Wód Polskich. Proszę państwa, umowa ta nie jest umową kosztową, tylko jest umową wydatkową. Nastąpiło pomieszanie kosztów z wydatkami. Chciałbym podkreślić, że koszt to jest memoriał, a wydatek to jest kasa. Są to dwie różne pozycje zarówno w księgowości, jak i w finansach. Wskazana umowa na wydatki majątkowe w roku objętym kontrolą nie miała najmniejszego wpływu na koszty. Może mieć dopiero w przyszłości, jak zostanie zrealizowana inwestycja, jak zostaną wydatkowane pieniądze, kiedy wróci do nas w postaci amortyzacji.

Ponadto została zakwalifikowana niezgodnie z kryteriami oceny wykonania budżetu państwa. Miało to na celu podwyższenie wartości błędu, co w znaczący sposób wpłynęło na ocenę ogólną Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Dodatkowo nie zastosowano zapisów, które zostały przywołane w kryteriach o podwyższeniu o jeden punkt oceny w przypadku, gdy nieprawidłowości nie miały charakteru rozległego. Jest to jedna jedyna umowa, pojedyncza transakcja, która nie ma charakteru rozległego. Dotyczy to tylko i wyłącznie jednego przypadku na tyle umów, które są zawierane.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Czego dotyczyła?

Dyrektor departamentu PGW Wody Polskie Paweł Pabjasz:

Dotacji do Raciborza, współfinansowania Raciborza. Proszę państwa, umowa była zawierana w 20 grudnia 2019 r. W tym dniu było zawieranych kilka umów. Tylko ta jedna umowa nie została zaparafowana.

Głos z sali:

Nie została zaparafowana, bo pani główna księgowa nie chciała jej zaparafować?

Dyrektor departamentu PGW Wody Polskie Paweł Pabjasz:

Nie, w tej chwili – to jest pan – bez problemu ją zaakceptował, akceptował wypłaty, wpłaty, nie było negacji umowy, że jest nie tak, było to po prostu zwykłe przeoczenie, co również w ten sposób było wyjaśniane Najwyższej Izbie Kontroli podczas prowadzonej kontroli.

Chciałbym zakończyć swój wywód dotyczący nieprawidłowości. Jako że nieprawidłowość nie ma swojego odniesienia w kosztach, tylko w wydatkach, faktyczna wartość nieprawidłowości wynosi 423 600 tys. zł, co stanowi zaledwie 0,03% kosztów ogółem i skutkuje zmianą punktacji z jeden na pięć. Przepraszam, chodzi o kwotę 423 tys. zł, co skutkuje zmianą punktacji z jeden na pięć.

Najwyższa Izba Kontroli jako podstawę obniżenia ocen cząstkowych wskazuje różnice pomiędzy kolejnymi wersjami sprawozdań. Wersja wskazana przez Najwyższą Izbę Kontroli jako pierwsza nie jest sprawozdaniem, jak już powiedziałem. Poruszałem tę kwestię

wcześniej. Sprawozdanie zostało sporządzone i zatwierdzone w ustawowym terminie 15 kwietnia. Uzyskało podpis głównego księgowego, prezesa i wiceprezesa odpowiedzialnego za jego sporządzenie. Różnice pomiędzy pierwszym złożonym w terminie sprawozdaniem a skorygowanym 28 kwietnia wynoszą w zakresie przychodów nie – jak wskazano – 113 600 tys. zł, tylko 6 tys. zł, a w zakresie kosztów nie 157 000 tys. zł, tylko 700 tys. zł. Stwierdzenie Najwyższej Izby Kontroli wskazuje na tendencyjne wykorzystanie przekazanych materiałów i wybiórczy dobór dokumentów pod z góry ustaloną tezę w sprawie oceny negatywnej.

Ponadto chciałbym wskazać i zwrócić uwagę na nierzetelność i niedbałość Najwyższej Izby Kontroli w przywoływaniu dokumentów. W kalkulacji ogólnej oceny sposobu wykonania planu finansowego jako źródło danych dotyczących przychodów i kosztów wskazano dwa różne dokumenty, przekazane 27 marca wstępne wykonanie planu z 31 stycznia 2020 r. oraz wykonanie planu z 15 kwietnia, skorygowane 28 kwietnia. Wątpliwości budzą również odmienne interpretacje przez różne zespoły, a w przypadku kontroli wykonania budżetu nawet przez ten sam zespół kontrolerów Najwyższej Izby Kontroli, dotyczące tych samych zagadnień. Mamy dwa różne stanowiska Najwyższej Izby Kontroli dotyczące tego samego zagadnienia. Proszę państwa, pójdziemy w lewo, będzie źle, pójdziemy w prawo – też będzie źle.

W kontroli Najwyższej Izby Kontroli z wykonania budżetu nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie przyjętych założeń dotyczących wstępnej kontroli dowodów księgowych. Inne kontrole prowadzone przez Najwyższą Izby Kontroli w latach 2018–2019, obejmujące obszar prawidłowości wydatkowania środków, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ich ujęcie w ewidencji księgowej, nie stwierdzały w tym zakresie nieprawidłowości. Dopiero w kontroli Najwyższej Izby Kontroli z wykonania budżetu państwa za rok 2019 zgłoszono zastrzeżenia w przytoczonym zakresie. Co roku takich zastrzeżeń nie było. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczyły nieprawidłowego wyliczenia mierników, które w takiej postaci funkcjonują od 2010 r. Dotąd algorytmy ich wyliczenia nie stanowiły podstaw do zarzutów w poprzednich kontrolach Najwyższej Izby Kontroli. To tyle, na co chciałbym zwrócić uwagę w odniesieniu do przedstawionych wyników kontroli.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Najpierw pani poseł Zielińska, dlatego że jeszcze nie zabierała głosu.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo. Mam pytanie, czy dobrze rozumiem, że jest problem z terminami. Jeżeli dobrze zrozumiałam, państwo, Wody Polskie, mają obowiązek ustawowy przedstawienia sprawozdania do 15 kwietnia, natomiast obowiązek wynikający z ustawy o rachunkowości dotyczący przedstawienia sprawozdania finansowego określa termin na 31 marca. W związku z tym terminy rozjeżdżają się. Ustawa nakłada zbyt późny termin na Wody Polskie, co generuje problem, teoretycznie co roku będzie generować problem, że nie będzie można przeprowadzić pełnej kontroli. Jest pytanie: czy potrzebna jest tu nowelizacja, zmiana, ujednolicenie terminów, żeby Wody Polskie dostarczały sprawozdanie, nie wiem, do 15 lutego czy kiedykolwiek indziej w pierwszym kwartale po to, żeby umożliwić pełną kontrolę i ujednolicenie terminów? Takie jest moje pytanie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Mam krótkie pytanie, ponieważ nie znam przepisów w tym zakresie. Samorządy mają obowiązek powoływania zewnętrznego audytora. Wielkie koncerny mają obowiązek powoływania audytorów badających bilanse. Czy w przepisach nie ma tego, że również Wody Polskie mają obowiązek powołać zewnętrznego audytora, który zbada bilans i rzetelność dokumentów?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pani minister. Powoli będziemy zamykali ów temat.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Odnosząc się do tego, co mówiła pani poseł, chciałabym powiedzieć, że rzeczywiście jest kilka utrudnień, ale wynikają one może nie z terminów. Myślę, że to, czy obowiązek będzie ustalony na 31 marca, czy na 15 kwietnia, nie robi większej różnicy. Problem bardziej wynika z tego, że w momencie kiedy Najwyższa Izba Kontroli kontroluje sprawozdanie Wód Polskich, tego sprawozdania jeszcze nie ma i nie powinno być. Nie wyobrażam sobie, żebyśmy teraz narzucili sporządzenie sprawozdania do końca stycznia, gdyż byłoby to niesprawiedliwe w stosunku do innych podmiotów funkcjonujących w państwie polskim. Nie rozumiem też powodów, dlaczego mielibyśmy skłaniać Wody Polskie do krótszego terminu. Jest to pewnie bardziej kwestia dostosowania dynamiki czy też zakresu kontroli. Rozumiem, że można kontrolować prawidłowość pewnych wydatków z określonego okresu czy też kryteria ich wydatkowania, nie zgodzę się natomiast, że w marcu możemy kontrolować sprawozdanie, które musi się pojawić 15 kwietnia. Nawet gdyby musiało pojawić się 30 marca – i tak nie do końca byłoby to sprawiedliwe.

Inną sprawą są dwa porządki. Jeden porządek to rzeczywiście porządek finansów publicznych, według którego sporządzane jest sprawozdanie z wykonania planu finansowego oraz plan finansowy. Drugi porządek to porządek sprawozdania finansowego, które Wody Polskie sporządzają według zasad ustawy o rachunkowości. Te dwa porządki finansowe nie do końca są ze sobą spójne, a wynika to z tego, że Wody Polskie mają zróżnicowane przychody. Poza przychodami z dotacji, poza przychodami z działalności gospodarczej mają też daniny publiczne w postaci opłat. Nie ma innego podmiotu, który byłby porównywalny co do kategorii przychodów, sposobów gospodarowania wydatkami. Próbowaliśmy poszukać innego przykładu, Lasów Państwowych, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad czy jakiegoś innego podmiotu – jest to natomiast gospodarstwo państwowe, które rządzi się innymi prawami, jeżeli chodzi o finanse.

Dla nas też jest to trudne przy sporządzaniu wszystkich dokumentów, ponieważ mamy dwa porządki dwóch ustaw. Przy procesie księgowania także czasami są dyskusje, czy metoda memoriałowa, czy metoda kasowa, co jest kosztem, co jest wydatkiem, co jest przychodem – są to trudne definicje. Natomiast na dzień dzisiejszy nie znaleźliśmy lepszego rozwiązania z racji dużego udziału również środków publicznych. Plan finansowy pozwala nam zachować wysoki poziom kontroli w stosunku do wydatków. Podobnie działalność Najwyższej Izby Kontroli. W związku z tym pozostawiliśmy to w takim kształcie. Pewnie co roku będziemy udzielać państwu jakichś wyjaśnień.

Inna rzecz to kwestia obowiązkowego audytu. Sprawozdanie finansowe Wód Polskich zostało objęte audytem. Co roku jest obejmowane. Nie zostały tam podzielone uwagi, które pojawiły się w dzisiejszej dyskusji oraz w opinii Najwyższej Izby Kontroli.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Czy można zobaczyć audyt?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Oczywiście.

Poseł Artur Łącki (KO):

A czy w ogóle wnosiliście o zmianę procedur?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Po to, żeby wnosić o zmianę, musielibyśmy mieć dobry pomysł na uporządkowanie tego, a widząc, że są to różne porządki finansowania, ani my, ani Ministerstwo Finansów na dzień dzisiejszy nie znalazło takiego pomysłu. Było to już przedmiotem debaty przy tworzeniu Prawa wodnego. Jest to system, który będzie miał swoje niedoskonałości. Bardziej staramy się ujednolicić rozumienie konkretnych definicji. Także we współpracy z Najwyższą Izbą Kontroli przy każdej kontroli, bo Wody Polskie razem dyskutują, jak należy rozumieć koszty, jak należy rozumieć przychody. Nie ma innego podmiotu, który można by było porównać, stąd funkcjonowanie w dwóch porządkach, ale nie zrezygnujemy ani z działalności gospodarczej, ani z dotacji – więc pewnie dalej będziemy w dwóch porządkach – ani z funkcji kontrolnej w stosunku do wydatków.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Wobec zgłoszonego sprzeciwu wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Czekamy na wyniki. Głosowanie zakończone? Proszę o wyniki.

Głosowało 17 posłów. Za głosowało 9 posłów, przeciw głosowało 8 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Informuję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie planu finansowego państwowej osoby prawnej – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Przystępujemy do rozpatrzenia części budżetowej 62 – Rybołówstwo. W tym punkcie proszę o zreferowanie dochodów i wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, dotacji celowych oraz wydatków budżetu środków europejskich. Ponownie pani minister Anna Moskwa.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję. Tutaj mamy dwie główne pozycje. Pierwsza do wydatki związane z zatrudnieniem pracowników w naszym ministerstwie, w Departamencie Rybołówstwa. Druga, większa, pozycja to wydatki w ramach programu operacyjnego „Ryby", które przechodzą przez nasz budżet, a są wydatkowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wysokość środków zależy od dynamiki składanych wniosków, procesu ich rozpatrywania, a następnie wypłaty poszczególnych transz w ramach poszczególnych dotacji, wobec czego ciężko jest się do tego odnieść pozytywnie czy też negatywnie. Myślę, że jedyne, co zasługuje na uwagę, to to, że na koniec 2019 r. wskaźnik realizacji zasady n+3 wyniósł 108,5%. Zasada została spełniona zgodnie z nadwyżką, co – przypominam – jest bardzo ważne w kontekście sprawozdawczości i ciągłości finansowania dla programu operacyjnego „Ryby" oraz umieszczenia go wśród ewentualnych programów, których dalsza realizacja jest zagrożona. Tak się nie stało. Zasada n+3 została spełniona w 100%. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

P.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marek Adamiak:

Marek Adamiak. Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 62 – Rybołówstwo. Ocena ta jest efektem kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Zgodnie z założeniami kontroli budżetowej odnośnie do dochodów ograniczono się do analizy porównawczej dochodów realizowanych w 2019 r. z dochodami uzyskanymi w roku 2018. Kontrola wydatków wykazała, że były one gospodarne oraz celowe. Nie stwierdzono naruszeń przepisów dotyczących realizacji zamówień publicznych. Nie stwierdzono również nieprawidłowości przy wydatkowaniu środków z rezerw celowych. Udzielanie, przekazywanie i rozliczanie wybranych dotacji w ramach części 62 – Rybołówstwo przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej następowało zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Stwierdzono natomiast nieprawidłowości polegające na niedokonaniu blokowania planowanych wydatków majątkowych w łącznej wysokości 15 800 tys. zł pomimo wystąpienia przesłanek do ich blokowania, czyli posiadania nadmiaru środków budżetowych wobec niedokonania zakupu dwóch statków do kontroli rybołówstwa morskiego. W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli sformułowała wniosek pokontrolny o blokowanie planowanych wydatków każdorazowo w przypadku zaistnienia przyczyn ich niewykorzystania.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła w ramach kontroli budżetowej realizację w 2019 r. programu operacyjnego „Rybactwo i morze" na lata 2014–2020 wobec speł-

nienia na koniec 2019 r. zasady n+3. Realizacja programu w 2019 r. była przedmiotem odrębnej kontroli, a jej wyniki zostały zaprezentowane w informacji o wynikach kontroli przesłanej do Wysokiej Komisji w kwietniu bieżącego roku.

Najwyższa Izba Kontroli wydała pozytywną opinię na temat sporządzanych rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych w ramach części 62 – Rybołówstwo w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Pan poseł Marchewka. Bardzo proszę.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Chciałbym zadać pytanie. Panie dyrektorze, powiedział pan o uwadze, która jest zawarta w raporcie, dotyczącej nieprawidłowości polegającej na niedokonaniu blokowania planowanych wydatków w kwocie około 16 000 tys. zł. Wobec nadmiaru posiadanych środków, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, celowym było dokonanie blokady środków w przypadku ich niewykorzystania. Czy dobrze rozumiem, że w związku z tym, że zakupy w postaci dwóch statków nie zostały zrealizowane, środki finansowe nie zostały zagwarantowane, żeby zrobić to kiedy indziej czy też żeby zostały wydane na co innego? Czy mógłby pan nam wytłumaczyć, o co dokładnie w tym chodzi?

P.o. dyrektor departamentu NIK Marek Adamiak:

Panie pośle, chodzi o jedną kwestię, 26 listopada 2019 r. ministerstwo złożyło wniosek do Ministerstwa Finansów o przesunięcie na rok 2020 wydatków w kwocie 15 820 tys. zł. Jako powód podało przedłużającą się procedurę dotyczącą wyboru wykonawcy na zakup dwóch statków. Minister finansów 12 grudnia 2019 r. wydał decyzję zmieniającą decyzję o zapewnieniu finansowania realizacji wyżej wymienionego przedsięwzięcia i wyraził zgodę na przeniesienie kwoty 15 820 tys. zł do wydatkowania na rok 2020. W związku z tym powinno nastąpić zablokowanie wydatków, które były przekazane na rok 2019. Minister finansów jeszcze 23 grudnia 2019 r. zwrócił się o niezwłoczne blokowanie planowanych wydatków budżetowych w przypadkach określonych w art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej nie dokonał blokowania tychże wydatków. W związku z tym była nasza uwaga. Minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne oczywiście przyjął do realizacji nasz wniosek, przekazał, że przeprowadzi odpowiednią kontrolę w tym zakresie, że będzie to poddane analizie. W przypadku stwierdzenia braku możliwości wykorzystania środków budżetowych będą one niezwłocznie blokowane. W związku z tym mam nadzieję, że w przyszłości zostanie to zrealizowane i nie będzie już tego typu przypadków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Mam pytanie, jeżeli chodzi o program operacyjny „Ryby". Pamiętam nasze wcześniejsze posiedzenie Komisji, kiedy były wielkie zastrzeżenia do realizacji owego programu. Poziom realizacji wynosił chyba 25%. Jeżeli chodzi o realizację również z budżetu środków Unii Europejskiej – tutaj mogę się mylić, proszę więc o wytłumaczenie – wykonanie mamy na poziomie 97–98%, ale rozumiem, że jest to po zmianach budżetowych. Mówię o dotacjach dla agencji na program operacyjny „Ryby". Z tego co pamiętam, wcześniej plan chyba był wyższy. Moje pytanie jest takie: na jakim poziomie od początku programu jest wykonanie na 31 grudnia 2019 r.? Mam na myśli procentowe wykonanie całego programu od początku, kiedy się rozpoczął, czyli od 2014 r. Czy jest to 40%, 30%, 50%? Chciałbym, żebyśmy w tym zakresie mieli wiedzę na ten temat. Pani minister i pan dyrektor powiedzieli, że nie ma zagrożenia, dlatego że jest reguła n+3. Rozumiem, że jest zatem nadzieja, że w okresie następnych trzech lat wykorzystamy owe środki finansowe.

Drugie pytanie dotyczy kwestii dwóch statków i tego, na co Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę, że środki te powinny zostać zablokowane ze względu na niezrealizowanie inwestycji. Moje pytanie jest takie: na jakim etapie jest budowa dwóch jednostek? Kiedy jest planowane jej zakończenie? Rozumiem, że środki, które w tej chwili są w budżecie, będą przekazane na ostateczną realizację inwestycji.

Trzecie pytanie. W 2019 r. decyzją ministra finansów uruchomiono środki z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 67 000 tys. zł i z budżetu środków europejskich w kwocie 183 000 tys. zł na wypłaty dla beneficjentów programu operacyjnego „Rybactwo i morze". Pytanie jest takie: na co środki te zostały przeznaczone? Ponieważ nie były planowane w budżecie na rok 2019. Jak jest podane w sprawozdaniu, była to decyzja ministra. Oczywiście proszę nie szczegółowo, tylko o obszary, na które środki te zostały przeznaczone. O szczegółową informację pewnie poprosimy później. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, to sobie udzielę głosu. Panie pośle Wieczorek, dane dotyczące realizacji programu operacyjnego „Ryby" są na bieżąco pokazywane za każdy miesiąc przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Na 31 maja zakres zrealizowanych, a więc wypłaconych beneficjentom, środków wyniósł niespełna 35,4%. Mamy siódmy rok realizacji programu operacyjnego „Ryby" i jedną trzecią wydatkowanych środków, z nadzieją, że dwie trzecie wykorzystamy w ramach zasady n+3. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję za podanie owej kwoty. Rzeczywiście jest ona prawdziwa. Chciałabym uspokoić, że na pewno środki wydamy do końca. Myślę, że państwo zdają sobie sprawę ze sposobu przepływu środków. Już w tym momencie poziom podpisanych umów na program operacyjny „Ryby" prawie wyczerpuje środki. Przypominają sobie państwo dyskusję związaną z zakazami połowowymi. Polska była jednym z tych państw, które nie mogły wypłacać dalszych rekompensat z programu operacyjnego „Ryby" z racji tego, że nie miały już środków. Nie mogliśmy dokonać większych przesunięć pomiędzy osiami priorytetowymi, dlatego że mieliśmy już zaplanowane środki poprzez podpisane umowy. Ryzyka na chwilę obecną tutaj nie ma, wręcz przeciwnie, chętnie skorzystalibyśmy ze zwiększenia kwot, gdyby inne państwa ich nie wykorzystały.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące statków, pytanie było: czy? Odpowiedź brzmi: tak. Poproszę jeszcze pana naczelnika o kilka dodatkowych informacji.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, ale w miarę zwięźle.

Główny specjalista w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Tomasz Roskosz:

Tomasz Roskosz, Departament Rybołówstwa.

Jeżeli chodzi o budowę statków na potrzeby kontroli rybołówstwa przez Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego, sytuacja wygląda w ten sposób, że wniosek po kontroli przeprowadzonego zamówienia przez Urząd Zamówień Publicznych jest taki, że postępowanie jest powtarzane, w tej chwili jest przeprowadzane jeszcze raz. Z uwagi na to, że jest to postępowanie unijne, wymaga ono dużego nakładu czasu, ale w tej chwili jest już uruchomione, ogłoszenie już wisi, przetarg jest w trakcie. Po jego zakończeniu oczywiście nastąpi wyłonienie wykonawcy. Z racji tego, że jest to przetarg unijny, musi być przeprowadzona kontrola Urzędu Zamówień Publicznych. Potem nastąpi realizacja projektu. Należy ponownie przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Był błąd w zamówieniu publicznym, panie pośle. Dobrze. Jeszcze pan poseł Łącki. Proszę bardzo.

Poseł Artur Łącki (KO):

Pani minister dosyć spokojnie mówi, że jeżeli chodzi o program operacyjny „Ryby", wszystko będzie zrealizowane. Pani minister, przekazujecie dane, Najwyższa Izba Kontroli także podała dane, ale wcale nie są one takie ładne. Ma pani podpisane umowy na 82% limitu, a wypłaconych środków jest tylko 35%. Teraz ma pani trzy lata właściwie nie na wypłacenie środków, tylko na rozliczenie tego.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Pamiętajmy tylko, że mówimy tutaj o transzowości. Środków nie wypłaca się w 85% na początku, tylko w zaawansowaniu poszczególnych transz, które są wypłacane kwartalnie.

Poseł Artur Łącki (KO):

To zależy. Przy podpisaniu umów.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

W programie operacyjnym „Ryby" mamy akurat taką zasadę. Jest to zasada kwartalna. Oczywiście mamy zaufanie do beneficjenta, natomiast w tym projekcie jest przyjęta zasada kwartalnych rozliczeń, co oznacza, że beneficjenci rozliczają się stopniowo. Czasami w danym projekcie na początku będzie mniej wydatków, czasami będzie więcej. Nie należy się tutaj niepokoić, nie oznacza to, że beneficjent nie realizuje, nie oznacza to, że są opóźnienia w realizacji projektu. Oznacza to po prostu, że są to poszczególne transze. Przypominam, że one tutaj znajdują się dopiero wtedy, kiedy przejdą pełną ścieżkę akceptacji finansowej.

Poseł Artur Łącki (KO):

To wiemy.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Kiedy przejdą wszystkie poziomy, dopiero wtedy wysyłamy ostateczną wersję sprawozdania do Komisji Europejskiej. Komisja Europejska nie jest w żaden sposób zaniepokojona realizacją. Nie jesteśmy także absolutnie w ogonie państw wydających. Zrozumieliśmy to, jak mówiłam, w trakcie negocjacji na temat ewentualnych przesunięć pomiędzy osiami priorytetowymi, ponieważ nie do końca mieliśmy z czego przesunąć. W związku z tym dla rybaków zostały przeznaczone dodatkowe środki krajowe z budżetu państwa.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu państwa w części 62? Rezerwy celowe będziemy omawiali z częścią budżetową…

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Nie, ta rezerwa jest tutaj. Pan poseł ma rację.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Poproszę panią dyrektor, ponieważ jest to odpowiedź finansowa.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Pan poseł już skończył?

Poseł Artur Łącki (KO):

Tak.

Dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Anna Pawłowska:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, rzeczywiście decyzją ministra finansów uruchomiono środki w ramach rezerwy celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich z uwagi na to, że zgodnie z wytycznymi ministra finansów przy planowaniu budżetu część środków jest planowana w części budżetowej – tak było w tym przypadku – a część natomiast pozostaje, musi być zaplanowana w rezerwach celowych.

W momencie kiedy środki zaplanowane w ramach części budżetowej są wydatkowane, możemy uruchamiać rezerwę celową. Rezerwa ministra finansów oczywiście była przekazana jako dotacja dla agencji na wypłatę środków dla beneficjentów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania? Jest. Wobec tego przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 62? Włączamy głosowanie. Kto jest za? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję bardzo. Czekamy. Tak, głosowanie nr 5. Część 62 – Rybołówstwo. Jeżeli jest wynik, proszę podać.

Głosowało 17 posłów. Za głosowało 9 posłów, przeciw głosowało 8 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu.

W związku z tym informuję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 62.

Przystępujemy do rozpatrzenia części budżetowej 69 – Żegluga śródlądowa. Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję. Zgodnie z prośbą pana przewodniczącego – krótko. Są tu trzy główne pozycje, w tym wynagrodzenia pracowników ministerstwa w zakresie żeglugi śródlądowej we właściwym departamencie, wydatki związane z funkcjonowaniem szkoły średniej we Wrocławiu. Jest to kolejna szkoła, którą ministerstwo prowadzi już kolejny rok, szkoła żeglugi śródlądowej. Między innymi są tu wydatki inwestycyjne związane z remontem jednostki na cele szkoleniowe. Trzecia pozycja to wydatki związane z funkcjonowaniem urzędów żeglugi śródlądowej. Tutaj nie było jakichś nadzwyczajnych zjawisk. Były także wydatki związane z realizacją projektów europejskich przez urzędy żeglugi śródlądowej. Między innymi był to projekt RIS, system informacji i ostrzegania dolnej Odry. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli Kornel Drabarek:

Kornel Drabarek, doradca ekonomiczny w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, kontrolę wykonania budżetu państwa w części 69 – Żegluga śródlądowa przeprowadziliśmy w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Dodatkowo Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, czyli szkołę prowadzoną przez ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych. W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w części 69 ocenę sformułowaliśmy w sposób opisowy.

Wydatki i dochody budżetu państwa zostały zrealizowane w wielkościach zbliżonych do określonych w ustawie budżetowej. Wydatki majątkowe w 2019 r. zrealizowano w części 69 w kwocie ponad 3000 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła wydatkowanie kwoty 1320 tys. zł przez Technikum Żeglugi Śródlądowej, czyli środków przeznaczonych na remont jednostki pływającej, która w przyszłości ma służyć prowadzeniu zajęć praktycznych z uczniami technikum. Wydatków tych dokonano na zadania, które nie zostały w 2019 r. wykonane, co było niezgodne z zawartymi umowami. Wydatki te zostały poniesione na podstawie niezgodnego ze stanem faktycznym protokołu końcowego odbioru robót.

Do końca 2019 r., a także do 26 lutego 2020 r., czyli daty przeprowadzenia oględzin w trakcie kontroli Najwyższej Izby Kontroli, nie zamontowano silników napędowych, przekładni i agregatów prądotwórczych oraz nie wykonano między innymi następujących prac na jednostce pływającej. Nie wykonano instalacji wodnej, przeciwpożarowej, wodnej zęzowej i elektrycznej, ogrzewania pomieszczeń, prac stolarskich, instalacji smarnej linii wałów, zasilacza hydraulicznego opuszczania i podnoszenia kotwic, hydraulicznego mechanizmu podnoszenia i opuszczania górnego kaptura sterówki, montażu linii wałów i śrub napędowych, wymiany poszycia kadłuba, napawania wże-

rów w poszyciu, konserwacji i malowania kadłuba, prób ruchowych na wodzie. Pomimo tego dyrektor technikum uznał w protokole odbioru końcowego, że roboty zostały wykonane zgodnie z dokumentacją pod względem technicznym i dokonał zapłaty w kwocie 1300 tys. zł za niewykonany remont oraz 20 tys. zł za nadzór nad niewykonanym remontem. Działania dyrektora technikum w zakresie wydatkowania kwoty 1300 tys. zł na inwestycje Najwyższa Izba Kontroli oceniła jako niegospodarne i nierzetelne. Negatywna ocena dotyczy także braku skutecznych działań ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej w stosunku do wydatków inwestycyjnych Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu.

Przechodzę do następnego zagadnienia. Analiza wydatków dysponenta trzeciego stopnia w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wykazała, że w części 69 ujęto 15 dowodów księgowych i dokonano na ich podstawie wydatków w kwocie 63 900 zł na zadania, które powinny być sfinansowane w innych częściach budżetowych, w części 21 – Gospodarka morska i w części 22 – Gospodarka wodna. Wydatki te poniesiono na usługi takie jak: publikacja ogłoszenia prasowego apelu ministra dotyczącego działań Komisji Europejskiej w sprawie połowów dorsza na Bałtyku, publikacja ogłoszeń prasowych dotyczących przyjętej przez Radę Ministrów uchwały w sprawie programu rozwoju portów morskich do roku 2030, druk broszury azotanowej, publikacja ogłoszeń prasowych o przyjęciu ustaw dotyczących gospodarki morskiej oraz inwestycjach planowanych przez Morską Stocznię Remontową Gryfia SA, obsługa konferencji prasowej na temat zakupu projektu promu morskiego, wykonanie projektu identyfikacji wizualnej oraz logo w związku z obchodzonym w 2020 r. stuleciem polskiej administracji morskiej, zakup kwiatów na oprawę uroczystości dotyczących Światowego Dnia Morza.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację wydatków budżetu środków europejskich, które zrealizowano w kwocie 798 400 zł. Również pozytywnie zaopiniowaliśmy sporządzone przez dysponenta części 69 sprawozdania z operacji finansowych za czwarty kwartał 2019 r. oraz sprawozdania budżetowe za 2019 r., z zastrzeżeniem dotyczącym sprawozdania z realizacji planu wydatków budżetu państwa Rb-28, w którym w wyniku błędnej klasyfikacji dowodów księgowych ujęto wydatki w kwocie 63 900 tys. zł dotyczące innych niż część 69 części budżetu państwa. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Do zabrania głosu zgłosił się pan poseł Marchewka. Bardzo proszę.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Odnosząc się do przedstawionych wniosków pokontrolnych, szczególnie w kontekście remontu statku należącego do Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, trzeba przyznać, że są to działania, które chyba powinny zbadać służby. Jeżeli ktoś wydaje prawie 1500 tys. zł, jeżeli przelewa pieniądze za prace, które nie zostały wykonane, wydaje się, że może to przypominać jakieś działania o charakterze niezgodnym z prawem. Stąd moje pierwsze pytanie: jakie działania podjęło w tym zakresie ministerstwo, jak wygląda nadzór w tym kontekście? Jeżeli rzeczywiście prawdą jest, że kwota 1500 tys. zł została przekazana komuś, kto miał dokonać remontu, nie dokonał go, a osoba dysponująca pieniędzmi publicznymi potwierdziła, że prace zostały wykonane, to chciałbym zapytać, jakie konsekwencje zostały wyciągnięte wobec osób odpowiedzialnych za taki proceder. Kto sprawę tę zgłosił do organów ścigania? To pierwsza rzecz.

Moje drugie pytanie również dotyczy wniosków, które zostały zawarte w protokole pokontrolnym, w uwagach. Chodzi mianowicie o wydatki, które zostały zaksięgowane w części dotyczącej żeglugi śródlądowej, a powinny być w części 21 – Gospodarka morska. Interesują mnie mianowicie dwie kwestie. Pierwsza to sfinansowanie publikacji ogłoszeń prasowych dotyczących inwestycji planowanych przez Morską Stocznię Remontową Gryfia SA, a także publikacji prasowej na temat zakupu promu morskiego. W ubiegłym roku, a może nawet wcześniej, pan minister Gróbarczyk zapowiadał najpierw, że projekt jest wykonywany. Okazało się, że nic nikt na ten temat nie wie. Według nieoficjalnych informacji, które do nas, do parlamentarzystów, trafiają, jakieś pieniądze zostały już

przekazane do firmy, która realizuje projekt, ale projektu jak nie było, tak dalej nie ma. Później pan minister stwierdził, że projekt będzie zakupiony, że jest podjęta decyzja. Dzisiaj wiemy, iż projektu nie ma. Chciałbym zapytać przedstawicieli ministerstwa, czy uważają, że pieniądze na przygotowanie wszystkich inicjatyw związanych z budową promu zostały ich zdaniem wydane w sposób gospodarny i dobry. To po pierwsze.

Pytam o to nie przez przypadek, dlatego że dzisiaj powinniśmy gratulować panu ministrowi Gróbarczykowi promu, który pewnie już przewoziłby pasażerów. Przypomnę, że dzisiaj jest trzecia rocznica położenia stępki pod budowę promu dla Polskiej Żeglugi Bałtyckiej, który miał być wielkim promem, ale – pozwolę sobie to powiedzieć – mam wrażenie, że był to nie wielki prom, tylko wielkie oszustwo, dlatego że do dzisiaj w stoczni nie dzieje się zupełnie nic. Byłem tam w ubiegłym tygodniu. Powiem państwu wprost, że na stępce nawet wisi kartka: własność PŻB SA. Wiecie państwo, co mówią ludzie, którzy są w stoczni? Mówią: proszę nas z tym nie łączyć. Jest to gorący kartofel, którego niestety wszyscy zaczynają się wstydzić.

Chciałbym więc zapytać panią minister, czy pani minister uważa, że pieniądze, które zostały przeznaczone na owe inicjatywy, były pieniędzmi wydanymi dobrze, w sposób gospodarny. Czy jesteście państwo w stanie powiedzieć, czy pieniądze… powiem inaczej: czy wnioski z konferencji, na którą zostały wydane pieniądze publiczne opisane w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, sprawdziły się? Czy wszystko, co zostało powiedziane przez pana ministra, jest prawdą? Jeżeli nie, to możemy powiedzieć, że pieniądze zostały wydatkowane w sposób niegospodarny. To po pierwsze.

Równocześnie już na tym etapie chciałbym zwrócić uwagę, że złożymy wniosek w sprawie propozycji przeprowadzenia kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli właśnie w tym zakresie, w zakresie wydatkowania środków publicznych na przygotowanie, naprawdę, mam wrażenie, że propagandowych działań, które nie mają nic wspólnego z rzeczywistością oraz rzetelnym podejściem do środków publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Wieczorek.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

W kontekście tego, co mówił pan poseł Marchewka, nie wiem, czy jako Komisja nie powinniśmy podjąć uchwały upamiętniającej trzecią rocznicę położenia stępki. Jesteśmy Komisją, która zajmuje się tymi sprawami. Mówiąc poważnie, myślę, że będzie tutaj bardzo wiele pytań do pana ministra, co dalej z tym zrobić. Chyba jest to temat na oddzielne posiedzenie Komisji.

Wracając do tematu, o którym rozmawiamy, podpisuję się pod tym, co pan poseł Marchewka powiedział o słynnym bizonie, podpisuję się pod tymi pytaniami. Mam jeszcze dwa pytania. Po pierwsze, jak wykonawca bizona był wyłoniony, jak był wyłoniony wykonawca owego pchacza? Mówiąc krótko, czy ministerstwo ma wiedzę, czy było to zgodne z procedurami ustawy – Prawo zamówień publicznych? Myślę, że jest to bardzo istotne i ważne ewentualnie z odszkodowawczego punktu widzenia.

Druga rzecz. Czy jest to zadanie, które było realizowane tylko w roku 2019? Czy było to zadanie, które rozpoczęło się, nie wiem, w roku 2018 i w roku 2018 już zostały na to przeznaczone jakieś środki finansowe? Oczywiście jeżeli chodzi o odpowiedzialność i nadzór, w ogóle poproszę panią minister o odpowiedź na pytanie o nadzór nad szkolnictwem ze strony ministerstwa, szczególnie jeżeli chodzi o kwestie związane z wydatkami majątkowymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, poproszę panią minister o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Oczywiście potwierdzam, że wydatki, które podnosił pan poseł Marchewka, jak najbardziej były gospodarne. Chciałabym podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli nie podnosiła argumentu gospodarności, a jedynie potencjalnie niewłaściwego zakwalifikowania – podnosiła, że nie dotyczyły one żeglugi śródlądowej, tylko gospodarki

morskiej. Proszę zatem nie nadinterpretowywać, co dzisiaj często się pojawia na posiedzeniu Komisji. Rozumiem, że pan poseł widział ogłoszenia prasowe, ma wiedzę na temat treści konferencji i jest w stanie dzisiaj potwierdzić, że była tam podawana nieprawda, ewentualnie że środki zostały wydane w sposób niegospodarny. Każdorazowo dyskusja na temat rozwoju stoczni czy rozwoju produkcji stoczniowej w Polsce jest zasadna i gospodarna. Myślę, że nie temu służą dyskusje, żebyśmy tak szczegółowo się rozliczali.

Jeżeli chodzi o prom, który po raz kolejny powraca, oczywiście jeżeli będą państwo chcieli porozmawiać o tym na odrębnym posiedzeniu Komisji, możemy poświęcić temu uwagę. Na chwilę obecną spółka Polskie Promy, tworzona przez Polską Żeglugę Bałtycką, jest w trakcie procedury po stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Chodzi o dołączenie do spółki Polskiej Żeglug Morskiej. Spółka prowadzi dialog techniczny ze stoczniami, który ma prowadzić do wyboru ostatecznego wykonawcy.

Jeżeli chodzi o projekt, w ramach dialogu technicznego – nie mogą podać wszystkich szczegółów, ponieważ są one objęte tajemnicą handlową, a dialog jest prowadzony przez podmiot gospodarczy – zostały wskazane konkretne parametry, jakie prom miałby spełniać. Jednocześnie zostało tam wskazane odniesienie do konkretnej spółki, która ma wstępną wersję projektu. Jest to spółka zagraniczna, która posiada gotową bazę projektów, dlatego że tak naprawdę nie ma gotowego projektu na prom. Wspomniana baza została wskazana w dialogu technicznym na stocznię. Dialog techniczny jest teraz w ostatniej fazie wykonania. Będzie podpisana umowa z konkretną stocznią na wykonanie projektu w oparciu o projekt firmy, która opracowała wstępną wersję projektu.

Jednocześnie przypominam, że w sytuacji COVID-u – gdyż promy budują się nie tylko w Polsce, ale też między innymi w Chinach, między innymi budują operatorzy niemieccy, ale nie tylko – w różnych państwach projekty mają problemy i opóźnienia nie tylko z powodu COVID-u. Jeżeli po wyłonieniu wykonawcy wszystko rozpoczniemy zgodnie z planem, mamy szansę, żeby wykonać to w tym samym terminie co podmioty niemieckie i żeby jednocześnie zrealizować projekt.

Jednocześnie na posiedzeniu Komisji, które państwo zapowiadają, chętnie podejmiemy dyskusję na temat tego, ile jednostek w poprzednich czasach wyszło z polskich stoczni, jak wygląda sytuacja polskich stoczni na chwilę obecną. Jeżeli będzie taka potrzeba, szczegółowo wypowiemy się także o tym projekcie. Nie wiem, czy odniosłam się do wszystkich państwa pytań.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Nie odniosła się pani do bizona.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Tak, jeszcze bizon. Tutaj znowu nastąpiło pewne przekłamanie. Najwyższa Izba Kontroli w żaden sposób nie powiedziała, że prace nie zostały wykonane w 100%. W raporcie jedynie znajduje się informacja, że nie wszystkie prace w opinii Najwyższej Izby Kontroli zostały wykonane w sposób prawidłowy. Nie mówimy zatem o nieprawidłowości na kwotę 1200 tys. zł. Na chwilę obecną jest niedookreślone, jaką kwotę podważa Najwyższa Izba Kontroli i jaki zakres prac nie został wykonany. Były to prace z roku 2019. Wykonawca został wyłoniony w procedurze przetargu. Był to projekt wyłącznie jednoroczny, oczywiście wpisujący się w całość rozwoju infrastruktury szkoły, natomiast przetarg jest z końcówki roku. Jeżeli chodzi o nadzór, naszą współpracę ze szkołą, o kilka zdań poproszę pana dyrektora.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Edukacji Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Janusz Karp:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odpowiem tematycznie. Było jedno pytanie pana posła Marchewki, a drugie pytanie pana posła Wieczorka. Pytania te zazębiały się ze sobą. Co się dzieje później, co się dzieje po stwierdzeniu nieprawidłowości przez Najwyższą Izbę Kontroli? Na marginesie pragnę zaznaczyć, że explicite

wyniki pokontrolne nie wskazały naruszenia ustawy o finansach publicznych w sensie naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Do czego zmierzam? Zmierzam do tego, że dyrektor szkoły został zobowiązany do naliczenia wykonawcy kary umownej. Kara została naliczona w kwocie 65 tys. zł. Kwota ta została wyegzekwowana pod koniec kwietnia bieżącego roku. Jeżeli chodzi o stan prac nad pełnymi możliwościami bizona, jak meldował mi dyrektor, prace zostały wykonane w 90%. Statek jest zwodowany. Co do dalszych środków, od 10 czerwca w szkole jest prowadzona kontrola doraźna. Jest to kontrola, która dotyczy gospodarki finansowej inwestycji. Chciałem przekazać, jak na chwilę obecną mają się sprawy w dalszym trybie i w dalszym postępowaniu. Jeżeli są jeszcze jakieś pytania, chętnie odpowiem.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pozwolę sobie udzielić głosu jako, mam nadzieję, niekwestionowany przez państwa doświadczony wykonawca i budżetu samorządowego, i budżetu centralnego. Pani minister, bardzo proszę nie mówić w ten sposób, że nie chodzi o to, żebyśmy się szczegółowo rozliczali. Budżet musi być szczegółowo rozliczany w każdym wariancie. Pan dyrektor w tej chwili mówił o tym, że z informacji dyrektora szkoły wynika, że inwestycja została zrealizowana w 97%. Po takim protokole Najwyższej Izby Kontroli, panie dyrektorze, nie pytam się dyrektora szkoły, jak według jego oceny została zrealizowana inwestycja czy remont, tylko jadę i sprawdzam. Rozumiem, że w tej chwili jest kontrola, która ma to sprawdzić, w ogóle nie polegałbym natomiast na oświadczeniu dyrektora, dlatego że rzeczywiście jest to sprawa skandaliczna. Raport Najwyższej Izby Kontroli jest w tej sprawie jednoznaczny. Dyskutowanie z nim, próba oceny – w mojej ocenie są naprawdę daleko niezasadne. W chwili obecnej dochodzimy do jakiegoś dziwnego paradoksu, że kontrole dokonywane przez Najwyższą Izbę Kontroli w jednostkach budżetowych są kwestionowane przez owe jednostki budżetowe. Wcześniej coś takiego nie miało miejsca w parlamencie, tak naprawdę tego nie było.

Bardzo proszę, żebyśmy posługując się kontrolami, informacjami… Zwracam się też do Najwyższej Izby Kontroli. Jeżeli rzeczywiście są nadużycia, jeżeli są sprawy, które wiążą się z naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, to trzeba dalej wysyłać stosowne wnioski do stosownych organów, a nie tylko i wyłącznie nas informować. Potem mamy tylko i wyłącznie dyskusję w mojej ocenie publicystyczną, a nie dyskusję o faktach. Pan poseł Wieczorek jeszcze.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Króciutko. Mam prośbę do pani minister i do pana dyrektora. Naprawdę nie dyskutujmy z tym, co jest w dokumentach. Zakładam, że państwo widzieliście zdjęcia. W związku z tym jeżeli widzieliście państwo zdjęcia bizona z lutego czy z marca, kiedy były robione, to kiedy nawet laik zobaczy owe zdjęcia, to zobaczy, że nic nie zostało tam zrobione. Wobec tego jasne jest, że poświadczono nieprawdę. Pytanie było proste: czy wyciągnęliście państwo konsekwencje w stosunku do osoby, która poświadczyła nieprawdę? Jest to pytanie w kontekście tego, o czym mówił pan przewodniczący. Po Wodach Polskich jest to kolejny przykład, że jest kontrola Najwyższej Izby Kontroli, są niedociągnięcia i jest dyskusja o tym, że państwo się z tym nie zgadzacie. To nie jest w ogóle ten kierunek. Dzisiaj jeżeli ktoś podpisuje fakturę nawet na 100 tys. zł za niewykonane prace, podlega odpowiedzialności karnej. O czym teraz mamy dyskutować? O tym, że dopiero 10 czerwca robicie kontrolę, wiedząc od lutego o tym, jak to wszystko wygląda? Nie znam człowieka, może to dobry dyrektor, może popełnił błąd, ale każdy doświadczony zarządzający firmą wie doskonale, że w takim przypadku po prostu jedzie się i z § 52 zwalnia osobę, która poświadczyła nieprawdę. Jest to jedyne rozwiązanie, jakie może być w tej sytuacji, szczególnie że dotyczy to środków publicznych. A tutaj państwo mówicie, że jest 90%, że wykonawca jeszcze coś tam zrobi, że są kary umowne 60%, ale kompletnie przechodzicie do porządku dziennego nad tym, że ktoś poświadczył, że wszystkie prace zostały wykonane i można za nie zapłacić. Od tego zacznijmy – kto podpisał, dlaczego podpisał i jakie konsekwencje za to poniósł. To jest podstawowe pytanie, jakie dzisiaj powinno paść.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Jeszcze pani poseł Zielińska się zgłaszała. Bardzo proszę.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Mam pytanie podsumowujące. Czy odnośnie do któregokolwiek z trzech wystąpień pokontrolnych do ministerstwa, abstrahując od osobnej części dotyczącej Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, do tej pory zostały podjęte jakieś działania, czy są jakieś plany działań naprawczych?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Pani minister.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Chciałabym tylko sprostować, że w tym przypadku w żaden sposób nie podważaliśmy kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Na pewno nie zostało to powiedziane ani przeze mnie, ani przez pana dyrektora. Zgadzamy się z jej wynikami. W trakcie kontroli, która była realizowana u nas, w ministerstwie, też tak oświadczaliśmy. Rzeczywiście podjęliśmy dyskusję wyjaśniającą kwestie gospodarki wodnej, natomiast w kwestii żeglugi śródlądowej i tej konkretnej jednostki nie podważamy tego, oczywiście zgadzamy się z tym. Każdy z przypadków ma różną skalę. Podjęliśmy działania kontrolne, naprawcze i audytowe. Jak państwu obiecaliśmy, szczegółowo to zaraportujemy w każdym z przypadków. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania? Jest sprzeciw. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 69? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Czekamy na wyniki, proszę bardzo, czekamy. Panowie posłowie, bardzo proszę uszanować decyzję ministra Gróbarczyka. Jest pani minister. Uważam, że w zupełności nam to wystarczy. Jeszcze raz głosujecie? Było 100%. Kworum na posiedzeniu Komisji regulaminowo wynosi jedną trzecią.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Jakie części jeszcze zostały?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Część 83 – Rezerwy celowe i część 85 – Budżety wojewodów.

Głosowało 14 posłów. Za głosowało 7 posłów, przeciw głosowało 7 posłów.

Informuję, że Komisja nie wyraziła pozytywnej opinii w sprawie wykonania budżetu w części 69.

Przystępujemy do rozpatrzenia części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 10, 19, 20, 26, 44, 59, 71, 73, 80. O zabranie głosu bardzo proszę panią minister.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Dziękuję bardzo. Nie wydaje się, żebym musiała tutaj coś szczegółowo wyjaśniać. Tak naprawdę większość projektów, które tutaj są, było już omawianych w poszczególnych częściach.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Najwyższa Izba Kontroli? Najwyższa Izba Kontroli też nie. Pan poseł Wieczorek chce zabrać głos w dyskusji. Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tak, ale króciutko. Część 83, pozycja 16, część 21 – Gospodarka morska, str. 100. Jedna ugoda. Rzeczywiście jestem emocjonalnie związany, ponieważ firma Energopol, która upadła, to firma ze Szczecina. Druga firma to firma niemiecka, więc jestem mniej związany emocjonalnie, ale generalnie sytuacja była chyba bardzo podobna. Też była jakaś ugoda. Za jaki okres, czego to dotyczyło i jakiej kwoty?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z przedstawicieli rządu, czy pani minister odpowie?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Odniesiemy się pisemnie.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Na tym zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 83? Jest sprzeciw. A więc przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania budżetu w części budżetowej 83, w zakresie pozycji 4, 8, 10, 19, 20, 26, 44, 59, 71, 73, 80? Dziękuję. Jeszcze nie mamy głosowania. Ja też nie mam. Kto jest za pozytywną opinią? Dziękuję. Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Czekamy na wyniki. Jest wynik? Proszę bardzo.

Głosowało 17 posłów. Za głosowało 9 posłów, przeciw głosowało 8 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w części 83.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo oraz zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem. Tutaj bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów Aleksandra Szwemberg:

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, szanowni państwo, Aleksandra Szwemberg, Departament Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów.

Przedstawię sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w części 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo. Dochody w tym dziale wykonano w wysokości 90 tys. zł. Były to głównie wpływy pochodzące ze sprzedaży składników majątku Państwowej Straży Rybackiej oraz zwroty dotacji i wydatków niekwalifikowanych w ramach programu operacyjnego „Rybactwo i morze”.

Wydatki w omawianym dziale dotyczą przede wszystkim zadań realizowanych przez Państwową Straż Rybacką oraz realizacji programu operacyjnego „Rybactwo i morze”. Wydatki wykonano w wysokości 35 852 tys. zł. Zostały one przeznaczone na zadania realizowane przez Państwową Straż Rybacką w kwocie prawie 25 000 tys. zł, w tym na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń w kwocie 19 697 tys. zł. Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w wysokości 881 tys. zł na zakupy inwestycyjne. Na zadania z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o rybactwie śródlądowym, zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie 205 tys. zł. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej przeznaczono środki w wysokości 9973 tys. zł w ramach programu operacyjnego „Rybactwo i morze”.

Uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w omawianej części i w omawianym dziale. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy Najwyższa Izba Kontroli chce zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Katarzyna Wysocka:

Katarzyna Wysocka, doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Najwyższej Izbie Kontroli.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, analiza budżetów wojewodów w zakresie działu dotyczącego rybołówstwa i rybactwa została przedstawiona w 16 informacjach o wynikach kontroli opracowanych dla każdego województwa przez właściwą terytorialnie delegaturę Najwyższej Izby Kontroli. Należy podkreślić, że dochody i wydatki we wskazanym dziale stanowią znikomy udział procentowy w budżetach woje-

wodów i nie były przedmiotem szczegółowego badania przez Najwyższą Izbę Kontroli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Pan poseł Wieczorek? Niezawodny.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Chciałem tylko złożyć oświadczenie, że w tej sprawie nie zgłoszę sprzeciwu.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciał zabrać głos w dyskusji? Nie. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu czy może jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania?

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Jest.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Wobec zgłoszenia sprzeciwu przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania budżetu w części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 050 – Rybołówstwo i rybactwo oraz zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem? Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Czekamy na wyniki. Głosownie nr 8. Proszę o wyniki.

Głosowało 17 posłów. Za głosowało 9 posłów, przeciw głosowało 7 posłów, 1 poseł wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część 85.

Pozostało nam przyjęcie opinii dla Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, żebyśmy zgodnie z głosowaniami w tych częściach, gdzie była pozytywna rekomendacja, zalecali pozytywną rekomendację Komisji Finansów Publicznych, z wyjątkiem części 22 i 69, gdzie wykonanie budżetu nie uzyskało pozytywnej opinii. Czy jest zgoda na takie rozwiązanie? Dziękuję bardzo.

Poseł Jerzy Materna (PiS):

Jest sprzeciw.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Jest sprzeciw? Jeżeli jest sprzeciw, proponuję, żebyśmy przegłosowali zaproponowaną treść uchwały Komisji w tej sprawie.

Szanowni państwo, kto jest za przyjęciem propozycji przewodniczącego Komisji, proszę o podniesienie ręki.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Jest to propozycja jednego głosowania czy już opinia?

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Opinia, głosowanie w sprawie opinii, że jest opinia Komisji. Tak, tak. Przyjmujemy opinię pozytywną wobec części, które przegłosowaliśmy z pozytywną opinią, z wyjątkiem części 22 i 69, gdzie mamy brak pozytywnej opinii.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Głosujemy nad propozycją pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Tak, taka jest moja propozycja. Był wobec niej sprzeciw pana przewodniczącego Materny. Każdy ma prawo do sprzeciwu.

Kto jest za przyjęciem mojej propozycji? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu?

Mamy opinie cząstkowe. Wybierzemy sprawozdawcę, który będzie relacjonował, jak przebiegało posiedzenie Komisji i w jakich częściach jak się Komisja wypowiedziała.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Musimy przyjąć całościową opinię.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Tak, poczekajmy. Na pewno znajdziemy jakieś rozwiązanie regulaminowe. Jest wynik? Proszę bardzo.

Głosowało 17 posłów. Za głosowało 8 posłów, przeciw głosowało 9 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Sekretarz Komisji Jolanta Ostrowska:

W tej sytuacji jest pat, ponieważ w głosowaniu państwo zarekomendowaliście zaopiniowanie wykonania poszczególnych części budżetu. Opinia jest tylko odzwierciedleniem tego, co było przez Komisję przegłosowane. Przegłosowaliście państwo jedno, a opinia jest inna niż to, co państwo przegłosowaliście. Opinia jest tylko odzwierciedleniem pracy Komisji, niczym innym.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Rozumiem, że teraz wybierzemy posła sprawozdawcę, który zgodnie z głosowaniem i rekomendacjami dla poszczególnych części…

Sekretarz Komisji Jolanta Ostrowska:

Panie przewodniczący, dzisiejsze posiedzenie Komisji musi zakończyć się przyjęciem opinii dla Komisji Finansów Publicznych, opinii całościowej, ale z rekomendacją dla poszczególnych części. W związku z tym chcielibyśmy się dowiedzieć, jaka ma być treść opinii dla Komisji Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Jeszcze raz proponuję, żeby treść opinii dla Komisji Finansów Publicznych była następująca: Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej po rozpatrzeniu sprawozdania budżetowego pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu w części 21, części 62, części 83 i części 85, nie wyraża natomiast pozytywnej opinii o części 22 i części 69. Czy jest zgoda? Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie ma. Dziękuję.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby posłem sprawozdawcą został pan poseł Jerzy Materna, który wcześniej wyraził zgodę. Czy jest zgoda?

Poseł Jerzy Materna (PiS):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Panie pośle, jeżeli nie ma innych zgłoszeń i nie ma sprzeciwu wobec kandydatury posła Materny, uważam, że wyznaczyliśmy posła sprawozdawcę.

Nie, nie, głosowań już nie będzie.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji punktu drugiego porządku dziennego. Jest to rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r. Do sekretariatu wpłynęły propozycje przesłane przez posłów, panią poseł Urszulę Zielińską i pana posła Wieczorka. Propozycje zgłaszał także pan poseł Arkadiusz Marchewka. Czy chcecie państwo przedstawiać swoje propozycje do planu pracy?

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę. Pan poseł Marchewka chciałby przedstawić swoje propozycje.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

W imieniu grupy posłów, członków Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, parlamentarzystów, posłów Koalicji Obywatelskiej, chciałbym zgłosić dwie propozycje w zakresie przeprowadzenia kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli. Pierwszy to wniosek o przeprowadzenie kontroli pod względem legalności i gospodarności w MS Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych SA, Agencji Rozwoju Przemysłu SA oraz ST3 Offshore

sp. z o.o. w upadłości. Jest to firma, o której ostatnio minister Gróbarczyk bardzo dużo mówił, stojąc zresztą na konferencji prasowej pod firmą, zapowiadając ratowanie firmy.

Chciałem powiedzieć, że w 2017 r. z pieniędzy publicznych w firmę tę została wpompowana kwota około 200 000 tys. zł. Do 2017 r. w większości była to firma prywatna. Przed wyborami parlamentarnymi ponad 200 000 tys. zł zostało przekazanych poprzez zwiększenie kapitału spółki. Następnie – w cudzysłowie – od spółki matki zostały pożyczone pieniądze również w kwocie kilkudziesięciu milionów złotych. W marcu tego roku w sądzie została ogłoszona upadłość spółki. Można powiedzieć, że wpompowano kilkaset milionów złotych bez żadnego przygotowania i planu biznesowego. Uważam, że jest to sytuacja, która wymaga bardzo pilnej kontroli i znalezienia odpowiedzi na pytanie, kto doprowadził do takiej niegospodarności. Jeżeli ktoś podejmuje decyzje o wydatkowaniu środków publicznych na taką kwotę, powinien mieć przynajmniej na tej podstawie przygotowane analizy ekonomiczne. Uważam, że jest to pierwszy istotny temat.

Drugi temat dotyczy przeprowadzenia kontroli w Morskiej Stoczni Remontowej Gryfia, Polskiej Żegludze Bałtyckiej, a także w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Oczywiście dotyczy to budowy, rzekomej budowy promu dla Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Dwa podmioty, czyli Morska Stocznia Remontowa Gryfia i Polska Żegluga Bałtycka, zawarły umowę na wykonanie owego przedsięwzięcia. Są to podmioty, które poniosły koszty w związku z zapowiedziami. Ktoś zapłacił za stępkę. Pewnie ktoś zapłacił za część przygotowania projektu. Jak się okazuje, co zresztą potwierdziła pani minister, teraz projekt będzie wykonywał kto inny. Nie wiadomo, co się dzieje. Uważam, że po trzech latach wskazywania wielu błędów, deklaracji, które okazują się nieprawdziwe – a deklaracje te składa minister Gróbarczyk – sytuacja wymaga bardzo pilnej kontroli. Dlatego zgłaszam takie dwa wnioski w imieniu posłów Koalicji Obywatelskiej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Jedynie uwaga, że nie będzie to kontrola bardzo pilna, dlatego że będzie dopiero w 2021 r. Bardzo proszę, jeszcze pan poseł Wieczorek. Czy pani poseł Zielińska?

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Przepraszam, uzupełnię. Wnioski zostały złożone także do Najwyższej Izby Kontroli. Chciałbym, żebyśmy wyniki prac poznali w gronie Komisji. Liczę zatem na to, że uda się to zrobić szybciej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Czy pani poseł Zielińska chciała uzupełnić swoje wnioski?

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Chciałabym powiedzieć o dwóch propozycjach, które złożyłam. Jest to propozycja kontroli realizacji inwestycji budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską. Chodzi o przyczynę wzrostu szacowanych kosztów z 880 000 tys. zł w 2016 r. do 1 987 000 tys. zł w 2019 r. Chodzi także o efektywność społeczno-ekonomiczną inwestycji po uwzględnieniu wzrostu nakładów, ponieważ w raporcie ewaluacyjnym projektu z 2014 r. była mowa o tym, że inwestycja będzie nieekonomiczna przy dwudziestoprocentowym wzroście kosztów, gdy tymczasem koszty wzrosły ponaddwukrotnie. W związku z tym jest pytanie, jak to się ma do zasadności finansowej inwestycji, jak również pod kątem stanu realizacji harmonogramów założonych w programie. Jest to pierwszy punkt.

Drugi odnosi się do kontroli realizacji projektu, planu przeciwdziałania skutkom suszy „Stop suszy!" z uwzględnieniem poniesionych nakładów, w tym udziału środków unijnych i stanu realizacji założonych harmonogramów. Program ma wejść w życie do końca tego roku. Z tego co wiem, harmonogram jest opóźniony. Czekamy na uaktualnienie harmonogramu. Zgodnie z planem z 2016 r. miał być sfinalizowany i wdrożony do końca tego roku, jednak wszystko wskazuje na to, że jest to już poza harmonogramem. Stąd taki wniosek. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo. I pan poseł Wieczorek przedstawi swoje wnioski.

Poseł Dariusz Wieczorek (Lewica):

Tak. W kontekście tego, co powiedział pan poseł Marchewka – mój drugi punkt dotyczył budowy promu dla Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Mówiąc krótko, wnioski są tożsame. Nie ma w tym zakresie żadnego problemu, nie będę upierał się co do autorstwa.

Druga propozycja dotyczy nadzoru właścicielskiego w zakresie funkcjonowania wszystkich stoczni produkcyjnych i remontowych. Mówiąc krótko, wiemy, jak wygląda sytuacja we wszystkich stoczniach. W związku z tym myślę, że kontrola nadzoru właścicielskiego jest tutaj bardzo istotna.

Trzecia rzecz to kwestia realizacji programu rozwoju żeglugi śródlądowej. Chodzi o programy, o których tutaj mówiliśmy, na posiedzeniu Komisji, dotyczące infrastruktury na Odrze i Wiśle, poniesionych nakładów i stanu realizacji.

Czwarta rzecz dotyczy realizacji inwestycji infrastrukturalnych w portach morskich. Wiemy – mam takie informacje, przynajmniej jeżeli chodzi o porty Szczecin i Świnoujście – że są jednak pewne opóźnienia, w związku z czym warto by było przeanalizować, czy od tej strony nie ma jakichś zagrożeń, i z czego to wynika.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję. Jeszcze pan poseł Łącki.

Poseł Artur Łącki (KO):

Panie przewodniczący, także mam wniosek dotyczący kontroli. Generalnie miałem go złożyć jako wniosek w sprawie próby – nie wiem – zmiany prawa, ale widzę, że łatwiej będzie to zrobić jako wniosek o kontrolę.

Otóż gminy, które ponoszą koszty utrzymania plaż i zapewnienia bezpieczeństwa turystom, nie mają żadnej decyzyjności. Nie dosyć, że płacą coraz większe kwoty za dzierżawę plaż, to chociażby wbicie palika od namiotu plażowego wymaga uzgodnienia z urzędem morskim. Dochodzi do kuriozalnych sytuacji. W jednej z miejscowości nadmorskich burmistrz chciał wymienić 30 płyt chodnikowych na zejściu na plażę – warto dodać, że na zejściu użytkowanym od dobrych kilkudziesięciu lat – i co się okazało? Urząd Morski w Szczecinie stwierdził, że jest to inwestycja trwale zmieniająca sposób użytkowania terenu i wymaga decyzji o wyłączeniu z produkcji leśnej. O ile można zrozumieć działania proekologiczne urzędu morskiego, to trudno zrozumieć blokowanie sprawy zejścia użytkowanego od kilkudziesięciu lat przez mieszkańców i turystów.

Apeluję o podjęcie prac w kierunku opracowania takich zmian w prawie, żeby samorządy mogły inwestować w infrastrukturę, budować i modernizować zejścia na plażę, żeby zapewnić bezpieczeństwo i swobodne korzystanie z plaż przez turystów. Samorządy jako jednostki odpowiedzialne za funkcjonowanie plaż nie mogą być pozbawione prawa do inwestowania w zejścia plażowe. Od lat dyskutujemy w gronie nadmorskich samorządowców i przedsiębiorców na temat zasad funkcjonowania plaż i Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Nie potrafimy zrozumieć, dlaczego musimy płacić Skarbowi Państwa za użytkowanie plaż. W zamian otrzymujemy przywilej ponoszenia kosztów, utrzymania czystości i zapewnienia bezpieczeństwa. Padają pytania, czy samorządy w górach również płacą za to, że ich turyści korzystają ze szlaków i tras turystycznych, czy ponoszą koszty zapewnienia turystom bezpieczeństwa, finansując Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i inne podmioty niosące pomoc poszkodowanym w górach.

Chciałbym złożyć to w formie kontroli urzędów morskich, jak wygląda współpraca – ponieważ od tego trzeba zacząć – urzędów morskich z samorządami terytorialnymi. O ile Urząd Morski w Słupsku, ten, który niedawno państwo rozwiązaliście, według nas współpracę z samorządami prowadził wzorcowo, o tyle Urząd Morski w Szczecinie jest na drugim krańcu tego wektora. Załatwienie tam czegokolwiek przez samorządy jest wręcz niemożliwe.

Przedstawię państwu pewną historię. W zeszłym roku sztorm morski rozwalił w marcu zejście na plażę w miejscowości Rewal tak, że nie można tego było zrobić. Urząd gminy w Rewalu poniósł koszty projektów, naprawy, chciał to zrobić. Był to koszt około kilkuset tysięcy złotych. Urząd morski nie pozwolił, powiedział: nie – i koniec. Zejście

było zamknięte do lipca, czyli do środka sezonu. Było to jedno z dwóch głównych zejść w tej miejscowości.

Dlatego chciałbym spowodować kontrolę naszej Komisji w urzędach morskich, szczególnie w Urzędzie Morskim w Szczecinie, na temat współpracy, tego, jakie podstawy prawne obowiązują w zakresie współpracy, jakie prawa mają samorządy, jakie prawa mają urzędy morskie. To mnie najbardziej interesuje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję. W sprawie wniosku pana posła myślę, że może raczej włączymy go do planu pracy Komisji, że w taki sposób to potraktujemy. Proponuję natomiast, żeby Komisja przyjęła pozostałe wnioski zgłoszone do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli. Oczywiście zaraz będzie dyskusja. Pani minister chciała zabrać głos. Bardzo proszę. Proszę też, żeby nie odnosić się szczegółowo do wszystkich wniosków, dlatego że byłaby to za długa dyskusja. Proszę.

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Anna Moskwa:

Tylko krótko w kwestii formalnej do pana posła, który teraz jest bardzo zajęty. ST3 Offshore nie jest spółką nadzorowaną przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Nie wiem, jak ma się do tego Komisja i państwa regulamin, na ile posłowie mogą zgłaszać takie wnioski. Nie jest to podmiot będący w naszym nadzorze, wydaje mi się zatem, że wykracza to poza zakres. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Pani minister, po raz kolejny próbuje pani wykorzystać jakąś uszczypliwą uwagę w kierunku posłów. Nie lekceważyłem pani, tylko pisałem mejla na tablecie. Gdybym wiedział, że chce pani coś do mnie powiedzieć, poświęciłbym… Oczywiście z chęcią to zrobię. Jest to po raz kolejny. Pozwolę sobie zwrócić na to uwagę, dlatego że nie chciałbym, żeby miały miejsce niepotrzebne polemiki.

Pani minister, minister Gróbarczyk półtora miesiąca temu stał pod ST3 Offshore i mówił, że Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej aktywnie włączy się w ratowanie owej firmy. Było to jego deklaracja. Uważam, że jako Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej możemy oczekiwać przedstawienia efektów owych działań. Bez względu na to, że zostało to zgłoszone do planu pracy Komisji, złożyliśmy dwa wnioski do Najwyższej Izby Kontroli. I tak zostaną one złożone. Skoro minister jasno zadeklarował, że będzie wspierał wspomniany podmiot, skoro robił konferencję prasową właśnie pod ową firmą jeszcze przed jej upadkiem, skoro zapowiadał wielkie wsparcie, uważam, że nam jako parlamentarzystom, opinii publicznej, pracownikom, ponad 400 pracownikom, którzy znaleźli się na bruku, należą się jakieś wyjaśnienia, czy była to kolejna konferencja propagandowa, czy też będą w tym zakresie podjęte jakiekolwiek działania. Jak na razie jest tam syndyk, jak na razie z pieniędzy Skarbu Państwa została tam wpompowana kwota ponad 200 000 tys. zł i jak na razie jest wielka katastrofa.

Tak się składa, że firmę ST3 Offshore oraz stępkę, którą położyliście, dzieli tylko rzeka. Jest to idealne miejsce, z którego widać dwa symbole niekompetencji niektórych osób. Uważam więc, że wniosek jest zasadny. Skoro jednym z głównych, strategicznych działań Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej jest wspieranie gospodarki morskiej, a budowanie elementów do morskich farm wiatrowych doskonale się w to wpisuje, to uważam, że dla naszej Komisji jest to bardzo słuszne przedsięwzięcie. Jeżeli pan przewodniczący tak uzna, możemy zorganizować wspólne posiedzenie w tej sprawie z Komisją Obrony Narodowej, dlatego że do tej pory pośrednio podlegało to pod Polską Grupę Zbrojeniową. Uważam więc, że to, co powinniśmy zrobić, jest słuszne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sawicki (PSL-Kukiz15):

Dziękuję za to wyjaśnienie. W mojej ocenie wszędzie tam, gdzie są angażowane środki publiczne, Najwyższa Izba Kontroli ma prawo do przeprowadzenia kontroli, czy środki te są wydatkowane zgodnie z prawem, czy też nie.

Wydaje mi się, że złożone wnioski są zasadne i możemy je zarekomendować. Zapytam tylko, czy jest sprzeciw państwa posłów wobec zaproponowanych tematów. Nie słyszę sprzeciwu. Wobec tego uważam, że Komisja przyjęła zgłoszone propozycje tematów do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli.

Komisja wystąpi do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej z pismem zawierającym propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r.

Informuję, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję za cierpliwość.